

სს მისო ინტელექსპრესი

ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

და

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს მისო ინტელექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შინაარსი

	გვერდი
მენეჯმენტის პასუხისმგებლობის განსაზღვრა	1
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	2
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	5
სრული შემოსავლების ანგარიშგება	6
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	7
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	8
ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები	
1 კომპანია და მისი ძირითადი საქმიანობა	9
2 კომპანიის საოპერაციო გარემო	9
3 მომზადების საფუძველი	9
4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა	10
5 კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები	18
6 ფული და ფულის ეკვივალენტები	20
7 ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები / კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები	21
8 გაცემული სესხები	21
9 საგადასახადო აქტივები	24
10 აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები	24
11 ძირითადი საშუალებები	25
12 არამატერიალური აქტივები	26
13 ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში	27
14 გადავადებული და მიმდინარე მოგების გადასახადი	27
15 სხვა აქტივები	28
16 მიღებული სესხები	28
17 გადასახდელი გადასახადები	29
18 სხვა ვალდებულებები	29
19 სააქციო კაპიტალი	29
20 საპროცენტო შემოსავალი	30
21 საპროცენტო ხარჯი	30
22 საკომისიო შემოსავლები, წმინდა	30
23 მოგება სავალუტო ოპერაციებიდან	31
24 შემოსავალი ჯარიმებიდან	31
25 სხვა შემოსავალი	31
26 საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები	31
27 ზარალი სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	31
28 ფინანსური რისკების მართვა	32
29 ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები: რეალური ღირებულებები და სააღრიცხვო კლასიფიკაციები	35
30 კაპიტალის ადეკვატურობა	36
31 დაკავშირებული მხარეები	36
32 პირობითი ვალდებულებები	37
33 საწარმოს უწყვეტობის განხილვა	37
34 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	37

მენეჯმენტის პასუხისმგებლობის განსაზღვრა

თანდართულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელია სს მისო ინტელექსპრესის ხელმძღვანელობა.

ეს პასუხისმგებლობა მოიცავს:

- ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად;
- ფინანსური აღრიცხვის შესაფერისი პოლიტიკის შერჩევას და მათ თანმიმდევრულ გამოყენებას;
- დასაბუთებული და წინდახედული სააღრიცხვო შეფასებების გაკეთებას;
- ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების დაშვების საფუძველზე, თუკი რეალური მდგომარეობა შეუსაბამოს არ ხდის ამ დაშვებას.

მენეჯმენტი აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- შექმნას, დანერგოს და შეინარჩუნოს შიდა კონტროლის ეფექტური სისტემა;
- აწარმოოს ადგილობრივი კანონმდებლობის შესაბამისი სააღრიცხვო ჩანაწერები;
- მიიღოს მისთვის გონივრულობის ფარგლებში ხელმისაწვდომი ყველა ზომა, რათა დაიცვას კომპანიის აქტივები;
- თავიდან აიცილოს და აღმოფხვრას თაღლითობა და სხვა დარღვევები.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასრულებული ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის მიერ:

დავით თავართქილაძე

ნანა ბერაძე

გენერალური დირექტორი

მთავარი ბუღალტერი

სს მისო ინტელექსპრესი

თარიღი: 14 ივნისი, 2024

მენეჯმენტის პასუხისმგებლობის განსაზღვრა

თანდართულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელია სს მისო ინტელექსპრესის ხელმძღვანელობა.

ეს პასუხისმგებლობა მოიცავს:

- ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად;
- ფინანსური აღრიცხვის შესაფერისი პოლიტიკის შერჩევას და მათ თანმიმდევრულ გამოყენებას;
- დასაბუთებული და წინდახედული სააღრიცხვო შეფასებების გაკეთებას;
- ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების დაშვების საფუძველზე, თუკი რეალური მდგომარეობა შეუსაბამო არ ხდის ამ დაშვებას.

მენეჯმენტი აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- შექმნას, დანერგოს და შეინარჩუნოს შიდა კონტროლის ეფექტური სისტემა;
- აწარმოოს ადგილობრივი კანონმდებლობის შესაბამისი სააღრიცხვო ჩანაწერები;
- მიიღოს მისთვის გონიერულობის ფარგლებში ხელმისაწვდომი ყველა ზომა, რათა დაიცვას კომპანიის აქტივები;
- თავიდან აიცილოს და აღმოფხვრას თაღლითობა და სხვა დარღვევები.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასრულებული ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის მიერ:

დავით თაყაიშვილიძე

გენერალური დირექტორი

სს მისო ინტელექსპრესი

თარიღი: 14 ივნისი, 2024

ნანა ბერაძე

მთავარი ბუღალტერი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა**სს მისო ინტელექსპრესი****მოსაზრება**

ჩვენ ჩავატარეთ სს მისო ინტელექსპრესის (შემდგომში „კომპანია“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე სრული შემოსავლების, ფულადი სახსრების მოძრაობისა და კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგებებს წლისათვის, რომელიც დასრულდა ზემოთ აღნიშნული თარიღით, აგრეთვე მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებსა და სხვა ახსნა-განმარტებით შენიშვნებს.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით და შეესაბამება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებს (ფასს).

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის - "აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე" - ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ კომპანიისგან ბუღალტრთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს პროფესიონალ ბუღალტრთა ეთიკის კოდექსისა (IESBA კოდექსი) და იმ ეთიკური ნორმების შესაბამისად, რომლებიც ეხება ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს საქართველოში; გარდა ამისა, ჩვენ შევასრულეთ ამ ნორმებით და IESBA ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისი საფუძველია ჩვენი მოსაზრებისთვის.

სხვა ინფორმაცია, რომელიც არ არის ფინანსური ანგარიშგება და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნა

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც შეტანილია მმართველობით ანგარიშში, მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემულ აუდიტორის დასკვნას. საგარეოდ, მმართველობითი ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოადგენს მასზე.

ჩვენ მიერ ჩატარებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია.

მენეჯმენტისა და მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

მენეჯმენტი პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა (გაგრძელება)

მენეჯმენტისა და მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე (გაგრძელება)

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას მენეჯმენტს ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან დაკავშირებული საკითხები, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მენეჯმენტს განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებლები არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის შესახებ, რომ წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება არ შეიცავს არსებით უზუსტობას, მათ შორის გამოწვეულს თაღლითობით ან შეცდომით, და გავცეთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ას-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებულ ნებისმიერ არსებით უზუსტობას. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა თუკი გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი ცალკე ან ერთობლივად გავლენას მოახდენს მომხმარებლის მიერ ფინანსური ანგარიშგების გამოყენების საფუძველზე მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ას-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტის პროცესში აუდიტორის მიერ პროფესიული მსჯელობის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; გვევლინება და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და მოვიპოვებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავეყრდნობოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ მენეჯმენტის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, მენეჯმენტის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობას და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.

• დასკვნა გამოგვაქვს მენეჯმენტის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენასთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა (გაგრძელება)

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე (გაგრძელება)

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურას, მის შინაარსსა და ახსნა-განმარტებით შენიშვნებს. ამასთან ვაფასებთ, ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციები და მოვლენები უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების სამართლიან წარდგენას.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვადასხვანაირად, ვაწვდით ინფორმაციას აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბის, ვადებისა და ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

სოფიო აბაიაძე / სერტიფიცირებული აუდიტორი / პარტნიორი

აუდიტორული კომპანიის რეგისტრაციის ნომერი:

SARAS-F-320544

აუდიტორის რეგისტრაციის ნომერი:

SARAS-A-417263

თარიღი: 17 ივნისი, 2024

თბილისი, საქართველო

სს მისო ინტელექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

	შენიშვნა	31-დეკ-23	31-დეკ-22
აქტივები			
ფული და ფულის ეკვივალენტები	6	31,951,752	25,381,312
ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები	7	14,358,401	12,394,268
გაცემული სესხები	8	22,023,078	17,488,644
გადახდილი ავანსები		64,483	64,231
საგადასახადო აქტივები	9	451,023	249,771
აქტივის გამოყენების უფლება	10	673,286	1,087,972
ძირითადი საშუალებები	11	2,662,080	2,660,006
არამატერიალური აქტივები	12	402,625	308,184
ინვესტიციები შეკავშირე კომპანიაში	13	717,541	-
სხვა აქტივები	15	303,122	638,651
სულ აქტივები		73,607,391	60,273,039
ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	16	14,056,540	9,622,161
ფულადი გზავნილების კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები	7	40,598,446	31,292,526
გადასახდელი გადასახადები	17	41,122	388,153
საიჯარო ვალდებულებები	10	606,642	983,087
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	14	234,373	165,087
სხვა ვალდებულებები	18	353,031	572,497
სულ ვალდებულებები		55,890,154	43,023,511
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	19	5,100,000	1,100,000
გაუნაწილებელი მოგება		12,617,237	16,149,528
სულ კაპიტალი		17,717,237	17,249,528
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		73,607,391	60,273,039

დავით თავართქილაძე

ნანა ბერაძე

გენერალური დირექტორი

მთავარი ბუღალტერი

სს მისო ინტელექსპრესი

თარიღი: 14 ივნისი, 2024

სს მისო ინტელექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

აქტივები	შენიშვნა	31-დეკ-23	31-დეკ-22
ფული და ფულის ეკვივალენტები	6	31,951,752	25,381,312
ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები	7	14,358,401	12,394,268
გაცემული სესხები	8	22,023,078	17,488,644
გადახდილი ავანსები		64,483	64,231
საგადასახადო აქტივები	9	451,023	249,771
აქტივის გამოყენების უფლება	10	673,286	1,087,972
ძირითადი საშუალებები	11	2,662,080	2,660,006
არამატერიალური აქტივები	12	402,625	308,184
ინვესტიციები მეკავშირე კომპანიაში	13	717,541	-
სხვა აქტივები	15	303,122	638,651
სულ აქტივები		73,607,391	60,273,039
ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	16	14,056,540	9,622,161
ფულადი გზავნილების კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები	7	40,598,446	31,292,526
გადასახდელი გადასახადები	17	41,122	388,153
საიჯარო ვალდებულებები	10	606,642	983,087
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	14	234,373	165,087
სხვა ვალდებულებები	18	353,031	572,497
სულ ვალდებულებები		55,890,154	43,023,511
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	19	5,100,000	1,100,000
გაუნაწილებელი მოგება		12,617,237	16,149,528
სულ კაპიტალი		17,717,237	17,249,528
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		73,607,391	60,273,039

დავით თაყაიშვილიძე

გენერალური დირექტორი

სს მისო ინტელექსპრესი

თარიღი: 14 ივნისი, 2024

ნანა ბერაძე

მთავარი ბუღალტერი

5. ბერაძე

სს მისო ინტელექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

სრული შემოსავლების ანგარიშგება

	შენიშვნა	2023	2022
საპროცენტო შემოსავალი	20	4,113,042	3,387,852
საპროცენტო ხარჯი	21	(920,150)	(840,298)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		3,192,892	2,547,554
საკომისიო შემოსავლები, წმინდა	22	4,014,461	4,673,004
მოგება სავალუტო ოპერაციებიდან	23	6,090,340	6,940,348
შემოსავალი ჯარიმებიდან	24	315,193	295,965
სხვა შემოსავალი	25	166,858	327,197
საოპერაციო შემოსავალი		13,779,744	14,784,068
საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები	26	(10,652,858)	(8,744,155)
მოგება სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	27	235,754	368,888
ცვლილება სესხის გაუფასურების რეზერვში		(208,734)	(194,963)
მეკავშირე კომპანიაში ინვესტიციის გაუფასურება		(25,503)	-
მოგება გადასახადებამდე		3,128,403	6,213,838
მოგების გადასახადი	14	(705,195)	(1,010,945)
მიმდინარე წლის მოგება		2,423,208	5,202,893

დავით თავართქილაძე

ნანა ბერაძე

გენერალური დირექტორი

მთავარი ბუღალტერი

სს მისო ინტელექსპრესი

თარიღი: 14 ივნისი, 2024

სს მისო ინტელექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

სრული შემოსავლების ანგარიშგება

	შენიშვნა	2023	2022
საპროცენტო შემოსავალი	20	4,113,042	3,387,852
საპროცენტო ხარჯი	21	(920,150)	(840,298)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		3,192,892	2,547,554
საკომისიო შემოსავლები, წმინდა	22	4,014,461	4,673,004
მოგება სავალუტო ოპერაციებიდან	23	6,090,340	6,940,348
შემოსავალი ჯარიმებიდან	24	315,193	295,965
სხვა შემოსავალი	25	166,858	327,197
საოპერაციო შემოსავალი		13,779,744	14,784,068
საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები	26	(10,652,858)	(8,744,155)
მოგება სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	27	235,754	368,888
ცვლილება სესხის გაუფასურების რეზერვში		(208,734)	(194,963)
ბეკაჟშირე კომპანიაში ინვესტიციის გაუფასურება		(25,503)	-
მოგება გადასახადებამდე		3,128,403	6,213,838
მოგების გადასახადი	14	(705,195)	(1,010,945)
მიმდინარე წლის მოგება		2,423,208	5,202,893

დავით თავართქილაძე

გენერალური დირექტორი

სს მისო ინტელექსპრესი

თარიღი: 14 ივნისი, 2024

ნანა ბერაძე

მთავარი ბუღალტერი

სს მისო ინტელექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

აღწერა	2023	2022
მიღებული პროცენტი და ჯარიმა	4,332,217	3,588,519
სესხის დასაფარად შემოსული თანხები	44,625,273	45,217,633
გაცემული სესხები	(49,776,292)	(49,488,242)
გაწეული ხარჯები	(2,806,406)	(3,686,313)
გადახდილი ხელფასები	(6,578,720)	(3,474,046)
გადახდილი პროცენტი	(894,316)	(733,491)
გადახდილი გადასახადები	(2,968,743)	(2,060,974)
სხვაობა ფულადი გზავნილების შემოსვლასა და გასვლას შორის და სხვა	19,307,130	19,655,379
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან	5,240,145	9,018,465
საბანკო დეპოზიტებზე მიღებული პროცენტები	38,476	32,256
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(372,541)	(345,891)
ჩვეულებრივი აქციების შესყიდვა	(532,094)	-
ძირითადი საშუალებების რეალიზაცია	-	761
არამატერიალური აქტივების შეძენა	(101,367)	(47,000)
ვალდებულების დაფარვა მოთხოვნის უფლების ნასყიდობა	(78,925)	(85,895)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან	(1,046,452)	(445,769)
მიღებული სესხები	21,176,026	9,092,037
დაფარული სესხები	(16,804,570)	(9,257,556)
საიჯარო ვალდებულების ძირის დაფარვა	(413,794)	(457,684)
გადახდილი დივიდენდები	(1,940,876)	(1,370,188)
მიღებული საბანკო გარანტია	(26,433)	-
მიღებული / (გადახდილი) საბანკო გარანტია	-	3,088
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან	1,990,353	(1,990,303)
საკუროს სხვაობის შედეგი	386,394	(4,605,584)
წმინდა ფულადი სახსრების ზრდა/(შემცირება)	6,184,046	6,582,393
ფული და ფულადი სახსრები პერიოდის დასაწყისში	25,381,312	23,404,503
ფული და ფულადი სახსრები პერიოდის ბოლოს	31,951,752	25,381,312

დავით თავართქილაძე

ნანა ბერაძე

გენერალური დირექტორი

მთავარი ბუღალტერი

სს მისო ინტელექსპრესი

თარიღი: 14 ივნისი, 2024

სს მისო ინტელექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

აღწერა

2023

2022

მიღებული პროცენტი და ჯარიმა	4,332,217	3,588,519
სესხის დასაფარად შემოსული თანხები	44,625,273	45,217,633
გაცემული სესხები	(49,776,292)	(49,488,242)
გაწეული ხარჯები	(2,806,406)	(3,686,313)
გადახდილი ხელფასები	(6,578,720)	(3,474,046)
გადახდილი პროცენტი	(894,316)	(733,491)
გადახდილი გადასახადები	(2,968,743)	(2,060,974)
სხვაობა ფულადი გზავნილების შემოსვლასა და გასვლას შორის და სხვა	19,307,130	19,655,379

ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან

5,240,145

9,018,465

საბანკო დეპოზიტებზე მიღებული პროცენტები	38,476	32,256
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(372,541)	(345,891)
ჩვეულებრივი აქციების შესყიდვა	(532,094)	-
ძირითადი საშუალებების რეალიზაცია	-	761
არამატერიალური აქტივების შეძენა	(101,367)	(47,000)
ვალდებულების დაფარვა მოთხოვნის უფლების ნასყიდობა	(78,925)	(85,895)

ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან

(1,046,452)

(445,769)

მიღებული სესხები	21,176,026	9,092,037
დაფარული სესხები	(16,804,570)	(9,257,556)
საიჯარო ვალდებულების ძირის დაფარვა	(413,794)	(457,684)
გადახდილი დივიდენდები	(1,940,876)	(1,370,188)
მიღებული საბანკო გარანტია	(26,433)	-
მიღებული / (გადახდილი) საბანკო გარანტია	-	3,088

ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან

1,990,353

(1,990,303)

საკურსო სხვაობის შედეგი	386,394	(4,605,584)
-------------------------	---------	-------------

წმინდა ფულადი სახსრების ზრდა/(შემცირება)

6,184,046

6,582,393

ფული და ფულადი სახსრები პერიოდის დასაწყისში	25,381,312	23,404,503
---	------------	------------

ფული და ფულადი სახსრები პერიოდის ბოლოს

31,951,752

25,381,312

დავით თავართქილაძე

გენერალური დირექტორი

სს მისო ინტელექსპრესი

თარიღი: 14 ივნისი, 2024

ნანა ბერაძე

მთავარი ბუღალტერი

ნ. ბერაძე

გვერდი

7

სს მისო ინტელექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

	სააქციო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,100,000	12,327,136	13,427,136
წმინდა მოგება 2022 წლისთვის	-	5,202,893	5,202,893
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(1,380,501)	(1,380,501)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,100,000	16,149,528	17,249,528
წმინდა მოგება 2023 წლისთვის	-	2,423,208	2,423,208
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(1,955,500)	(1,955,500)
დაგროვილი მოგების კაპიტალში გადატანა	4,000,000	(4,000,000)	-
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,100,000	12,617,236	17,717,237

დავით თავართქილაძე

ნანა ბერაძე

გენერალური დირექტორი

მთავარი ბუღალტერი

სს მისო ინტელექსპრესი

თარიღი: 14 ივნისი, 2024

სს მისო ინტელექსპრესი
 ფინანსური ანგარიშგება
 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

	სააქციო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,100,000	12,327,136	13,427,136
წმინდა მოგება 2022 წლისთვის	-	5,202,893	5,202,893
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(1,380,501)	(1,380,501)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,100,000	16,149,528	17,249,528
წმინდა მოგება 2023 წლისთვის	-	2,423,208	2,423,208
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(1,955,500)	(1,955,500)
დაგროვილი მოგების კაპიტალში გადატანა	4,000,000	(4,000,000)	-
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,100,000	12,617,236	17,717,237

დავით თავართქილაძე

გენერალური დირექტორი

სს მისო ინტელექსპრესი

თარიღი: 14 ივნისი, 2024

ნანა ბერაძე

მთავარი ბუღალტერი

5. გეგმა

სს მისო ინტელექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 1 კომპანია და მისი ძირითადი საქმიანობა

წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს სს მისო ინტელექსპრესის (შემდგომში მოხსენიებული როგორც „კომპანია“) ფინანსურ ინფორმაციას.

სს მისო ინტელექსპრესი (202353176) დარეგისტრირდა 2006 წელს თბილისში, საქართველოში, შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ინტელექსპრეს ჯორჯიას“ სახელწოდებით. 2018 წლის 12 თებერვალს კომპანია გარდაიქმნა სააქციო საზოგადოებად და შეიცვალა სახელი, როგორც სს „მისო ინტელექსპრესი“.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ფულადი გზავნილების განხორციელება; ინტელექსპრესი არის საერთაშორისო ფულადი გზავნილების სისტემა, რომლის ძირითადი საქმიანობაა ფიზიკურ პირებს შორის ნაღდი ფულადი გზავნილების უზრუნველყოფა; აგრეთვე, ინტელექსპრესის მომსახურებაში შედის კერძო გადახდები (სესხის დაფარვა, კომუნალური გადასახადები და ა.შ.), ინტერნეტ გადახდები და სხვა სწრაფი ფულადი გზავნილები.

კომპანიის დამატებითი საქმიანობაა ფიზიკურ და იურიდიულ პირებზე მიკრო სესხების გაცემა. კომპანიას აქვს 24 სერვის ცენტრი (2022: 23 სერვის ცენტრი) თბილისსა და რეგიონებში: ცენტრალური (აღმაშენებლის გამზ.), მარჯანიშვილი, წერეთელი, გლდანი, დელისი, თამარაშვილი, ვარკეთილი, ისანი, თბილისის საერთაშორისო აეროპორტი (2), ახალქალაქი, გორი, რუსთავი, ზუგდიდი, ზესტაფონი, ბათუმი (2), თელავი, ქუთაისი (4), ფოთი. კომპანია გასცემს ოთხი სახის სესხს: (1) იპოთეკური სესხი, რომლის უზრუნველყოფა ხდება უძრავი ქონებით და თავდებობით, ან მხოლოდ უძრავი ქონებით; (2) სალომბარდო სესხი, რომლის უზრუნველყოფა ხდება ძვირფასი ქვებით/ლითონით ან ანტიკვარული ნივთებით (3) სამომხმარებლო სესხი, რომლებიც ძირითად შემთხვევაში უზრუნველყოფილია და რომელთა უზრუნველყოფა ხდება ძვირფასი ქვებით/ლითონებით, მსესხებლისგან (ან მესამე პირისგან) მიღებული კრედიტით ან თავდებობით და (4) სხვა სესხი, რომელიც რიგ შემთხვევაში არის უზრუნველყოფილი ძვირფასი ქვებით/ლითონებით, მსესხებლისგან (ან მესამე პირისგან) მიღებული კრედიტით ან თავდებობით. დადგენილია სესხის ზედა ზღვარი, რომელიც შეადგენს 100,000 ათას ლარს.

სს მისო ინტელექსპრესის აქციონერები არიან:

აქციონერი	31-დეკ-23	31-დეკ-22
ქეთევან ქართველიშვილი	15.00%	15.00%
შპს გაერთიანებული საფინანსო ჯგუფი	85.00%	85.00%
სულ	100.00%	100.00%

შპს გაერთიანებული საფინანსო ჯგუფის მესაკუთრე და 100%-იანი წილის მფლობელს წარმოადგენს ქალბატონი ლია ასლანიძე, საბერძნეთის მოქალაქე, რომელიც ასევე არის ინტელექსპრესი საბერძნეთის (საბერძნეთში რეგისტრირებული და ოპერირებული კომპანია) დამფუძნებელი და 60%-იანი წილის მესაკუთრე.

შენიშვნა 2 კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანია საქმიანობას ახორციელებს საქართველოში. საქართველოში მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების საქმიანობა რეგულირდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ. ეს რეგულაციები მოიცავს მინიმალური საწესდებო კაპიტალის ფულადი სახით შენატანის განხორციელებას (მინიმუმ 1,000,000) და ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას ფასის-ის შესაბამისად. საქართველოში დღესდღეობით მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებს ეკრძალებათ კლიენტებისგან დეპოზიტების მიღება და სესხად 100 ათას ლარზე მეტი თანხის გაცემა (ასევე იხილეთ შენიშვნა #30).

ისეთი განვითარებადი ეკონომიკები, როგორიც საქართველოშია, ძალიან მგრძნობიარენი არიან ბაზარზე სწრაფი ცვლილებებისა და მსოფლიოში ეკონომიკური კრიზისების მიმართ. შესაბამისად, საქართველოს ბაზარზე ოპერაციების წარმოება ისეთ რისკებთანაა დაკავშირებული, რაც არ არის დამახასიათებელი განვითარებული ბაზრებისათვის. თუმცა, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში საქართველოს მთავრობამ შეცვალა სამოქალაქო, სისხლის, საგადასახადო, ადმინისტრაციული და სამეწარმეო კანონები, რამაც დადებითად იმოქმედა ქვეყანაში საერთო საინვესტიციო გარემოზე. საქართველოს კარგი საერთაშორისო რეპუტაცია აქვს საინვესტიციო გარემოს კუთხით. საერთაშორისო გამჭვირვალობის მიერ გამოქვეყნებული 2023 წლის კორუფციის აღქმის ინდექსში საქართველოს მაჩვენებელი 53 ქულაა (180 ქვეყანას შორის 49-ე ადგილებს იყოფს კვიპროსთან, გრენადასა და რუანდასთან). საქართველოს შედეგი გასულ წელთან შედარებით გაუარესდა 3 ქულით. (2022 წელს 56 ქულა).

შენიშვნა 3 მომზადების საფუძველი

წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად. კომპანია საბუღალტრო ჩანაწერებს აწარმოებს საქართველოს საბუღალტრო და საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად. წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა აღნიშნული ბუღალტრული ჩანაწერებიდან და საჭიროებისამებრ შესწორდა, რომ შესაბამისობაში მოსულიყო ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აქტივები და ვალდებულებები წარმოდგენილია მათი ლიკვიდურობის მიხედვით და არ არის დაყოფილი როგორც მიმდინარე და გრძელვადიანი.

შენიშვნა 3 მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება შედგენილია საქართველოს ეროვნულ ვალუტაში, ლარში („ლარი“).

ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მოითხოვს შეფასებების და დაშვებების გაკეთებას, რომლებიც გავლენას ახდენენ წარმოდგენილი აქტივებისა და ვალდებულებების თანხებზე, ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის არსებულ პირობით აქტივებისა და ვალდებულებების მოცულობაზე და საანგარიშგებო პერიოდში წარმოდგენილი შემოსავლებისა და ხარჯების თანხებზე. მოუხდავად იმისა, რომ ეს შეფასებები ეყრდნობა მენეჯმენტის მხრიდან არსებული მოვლენებისა და ქმედებების ცოდნას, ფაქტობრივი შედეგები შესაძლოა საბოლოო ჯამში განსხვავდებოდეს ამ შეფასებებისგან.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა

4.1 ახალი და შესწორებული სტანდარტების გამოყენება

ბასს 12-ის შესწორებები - გადავადებული გადასახადი, რომელიც დაკავშირებულია ერთი ოპერაციიდან წარმოშობილ აქტივებსა და ვალდებულებებთან

ეს შესწორების დოკუმენტი მოითხოვს, რომ კომპანიამ მთლიანი (ბრუტო) თანხით აღიაროს იმ საიჯარო ხელშეკრულებებთან დაკავშირებული გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც წინათ აღიარებული იყო ნეტო საფუძველზე. ეს გავლენას არ ახდენს ბალანსში ასახულ თანხებზე, ვინაიდან ეს თანხები ისევ ურთიერთგადაფარვას ექვემდებარება ბასს 12-ის მოთხოვნების შესაბამისად, თუმცა, მე-8 შენიშვნაში ზემოაღნიშნული თანხები წარმოდგენილია ბრუტო სახით. წინა პერიოდში გამოყენებული მონაცემები ასევე შეიცვალა ამ შესწორებების დოკუმენტში გათვალისწინებული გარდა მავალი დებულებების შესაბამისად;

ბასს 12-ის შესწორებები – „საერთაშორისო საგადასახადო რეფორმა – მეორე პილარის მოდელის წესები“.

ზემოაღნიშნული შესწორებები კომპანიას საშუალებას აძლევს, არ აღიაროს ის გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც დაკავშირებულია მეორე პილარის საგადასახადო რეფორმასთან. საგადასახადო რეფორმის (მეორე პილარის კანონმდებლობის ძალაში შესვლის) მდგომარეობის გაურკვეველი ხასიათის გამო, კომპანიამ ვერ შეძლო ამ რეფორმის მოსალოდნელი რაოდენობრივი გავლენის შეფასება იმ გადავადებულ საგადასახადო აქტივებსა და ვალდებულებებზე, რომლებიც აღიარებული არ იყო მიმდინარე პერიოდში ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. წინა პერიოდში არანაირი თანხები არ არის აღიარებული მეორე პილარის მოდელის წესებთან დაკავშირებით, რომლის მიმართაც უნდა გამოვიყენოთ ზემოაღნიშნული შესწორება.

4.2 ახალი სტანდარტები და შესწორებები, რომლებიც გამოცემულია, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული 2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

შემდეგი სტანდარტები და შესწორებები ჯერ არ არის ძალაში შესული, მაგრამ შეიძლება გავლენა იქონიოს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე მომავალში.

ბასს 1-ის შესწორებები – ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად და

ბასს 1-ის შესწორებები – გრძელვადიანი ვალდებულებები კოვენანტებით

ზემოაღნიშნული ორივე შესწორების დოკუმენტი ერთობლიობაში გავლენას ახდენს ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე კოვენანტების მქონე ვალდებულებებზე, ასევე კომპანიის მიერ გამოშვებული ყველა კონვერტირებადი სავალი ვალდებულების კლასიფიკაციაზე კოვენანტების მქონე ვალდებულებებზე, თუ ვალდებულება მოიცავს კონვერტაციის პირობას. ამან შესაძლოა გავლენა იქონიოს კომპანიის ზოგიერთი ვალის კლასიფიკაციაზე და შესაძლოა საგადასახადო იყოს განმარტებით შენიშვნებში დამატებითი ინფორმაციის გამჟღავნება არსებული კოვენანტების გავლენის შესახებ კომპანიაზე.

ამჟამად კომპანია ჯერ ისევ აწარმოებს ამ შესწორებების გავლენის შეფასებას. ეს ცვლილებები ძალაში შედის 2024 წლის ფინანსური ანგარიშგებისთვის.

ბასს 7-ისა და ფასს 7-ის შესწორებები - მომწოდებლების დაფინანსების შეთანხმებები

ამჟამად კომპანია ჯერ ისევ აწარმოებს ამ შესწორებების გავლენის შეფასებას.

ეს ცვლილება ძალაში შედის 2024 წლის ფინანსური ანგარიშგებისთვის.

დღეისთვის არ არსებობს სხვა ახალი სტანდარტი ან შესწორებები დოკუმენტი, რომელიც სავარაუდოდ არსებით გავლენას იქონიებს კომპანიაზე.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

4.3 ფინანსური ინსტრუმენტები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

კომპანია ფინანსურ აქტივს ან ვალდებულებას აღიარებს ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როდესაც იგი ხდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებით შეთანხმების მონაწილე. თავდაპირველი აღიარებისას, კომპანია ყველა ფინანსურ აქტივსა და ვალდებულებას აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით. თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური აქტივის/ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება გარიგების ფასით. ფინანსური აქტივის/ვალდებულების გარიგების ფასი, გარდა იმ ინსტრუმენტებისა, რომლებიც კლასიფიცირდება "სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები მოგება-ზარალში ასახვით", მოიცავს უშუალოდ გარიგებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, რომლებიც გაწეულ იქნა ფინანსური ინსტრუმენტის შესაძენად/გამოსაშვებად.

ფინანსური აქტივების/ვალდებულებების გარიგებასთან დაკავშირებული დანახარჯები, რომლებიც კლასიფიცირდება "სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები მოგება-ზარალში ასახვით", დაუყოვნებლივ გატარდება ხარჯებში.

კომპანია ფინანსურ აქტივებს აღიარებს ანგარიშსწორების თარიღით, ანუ აქტივი აღიარდება იმ დღეს, როდესაც კომპანია მას მიიღებს და მისი აღიარების შეწყვეტა ხდება იმ დღეს, როდესაც კომპანია მას გაასხვისებს.

ფინანსური აქტივების შემდგომი შეფასება

ფინანსური აქტივების შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია თავდაპირველი აღიარებისას მათ კლასიფიკაციაზე.

ფინანსური აქტივი ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ორივე შემდგომი პირობა დაკმაყოფილებულია: ა) საწარმო ფინანსურ აქტივს ფლობს ისეთი ბიზნესმოდელის პირობებში, რომლის მიზანია ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით; და ბ) ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებს ადგენს ისეთი ფულადი ნაკადების მიღებისთვის, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას.

ფინანსური აქტივი ფასდება რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ორივე შემდგომი პირობა დაკმაყოფილებულია: ა) საწარმო ფინანსურ აქტივს ფლობს ისეთი ბიზნესმოდელის პირობებში, რომლის მიზანია ფინანსური აქტივის გაყიდვა რეალური ღირებულებით; და ბ) ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებს ადგენს ისეთი ფულადი ნაკადების მიღებისთვის, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას.

ყველა სხვა ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და ფასდება "რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით", თუ საწარმო არ გააკეთებს შეუქცევად არჩევანს, რომ თავდაპირველი აღიარებისას წილობრივ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებული მოგება ან ზარალი ასახოს სხვა სრულ შემოსავალში (რომელიც არ არის გამიზნული გასაყიდად ან არ არის აღიარებული პირობით ასანაზღაურებელ თანხად ბიზნესგაერთიანების დროს).

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივების რეზერვის ხარჯის გაანგარიშების მთავარ კრიტერიუმს წარმოადგენს კომპანიის მიერ ფინანსური აქტივების რისკების შეფასება, კერძოდ მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

იმ შემთხვევაში თუ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაიზარდა ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარებიდან, კომპანია ახდენს მომდევნო 12 თვის საგარეო საკრედიტო ზარალის რეზერვის გაანგარიშებას, რომელიც წარმოადგენს მომდევნო 12 თვის განმავლობაში არახელსაყრელი გარემოებების განვითარების შედეგად ფინანსური აქტივის შესაძლო გაუფასურების ზარალს. თუ ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა ან აშკარაა მისი გაუფასურება, კომპანია ქმნის რეზერვს, რომელიც წარმოადგენს ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ ზარალს. ამ შემთხვევაში ფინანსური აქტივის გაუფასურების რეზერვი არის ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების შემცირება, დისკონტირებული ექვექტური საპროცენტო განაკვეთით.

ფინანსური აქტივების ღირებულების ნებისმიერი ცვლილება, რომელიც აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - აისახება სხვა სრულ შემოსავალში, ყველა სხვა შემთხვევაში - მოგება-ზარალში.

იმ გაცემული სესხებისთვის, რომლებიც არ უფასურდება ინდივიდუალურად, კომპანია გაუფასურების რეზერვს განსაზღვრავს კოლექტიურად, რომელიც დაფუძნებულია გადასახდელების მოკრების კომპანიის წარსულ გამოცდილებაზე, პორთფელში დაგვიანებული გადახდების ზრდაზე, ეკონომიკურ მდგომარეობაში ცვლილებებზე და სხვა (დეტალებისთვის იხილეთ შენიშვნა 5).

ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივებისთვის, თუ გაუფასურების ზარალი შემდგომ პერიოდში შემცირდება და ეს შემცირება გამყარებულია ობიექტური მტკიცებულებით გაუფასურების აღიარების შემდგომ მომხდარი მოვლენებით, მაშინ ხდება წინა პერიოდში აღიარებული გაუფასურების ზარალის უკან დაბრუნება (პირდაპირ ან დებიტორული დავალიანების საეჭვო მოთხოვნების რეზერვის კორექტირებით) მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. თუმცა, უკან დაბრუნების შედეგად, საბალანსო ღირებულება არ უნდა აღემატებოდეს ფინანსური აქტივის ამორტიზირებულ ღირებულებას, რომელიც დაფიქსირდებოდა თუ არ აღიარდებოდა გაუფასურება გაუფასურების უკან დაბრუნების დღეს.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

4.3 ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

გარიგებების სამართლებრივი ფორმის მიუხედავად, ფინანსური აქტივების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი გაივლიან ფასს 9- ით დადგენილ აღიარების შეწყვეტის კრიტერიუმებს "შინაარსის ფორმაზე აღმატებულების" პრინციპზე დაყრდნობით. კრიტერიუმები მოიცავს ორი სხვადასხვა სახის შეფასებას, რომელიც ხორციელდება მკაცრად მოცემული თანმიმდევრობით:

- შესაკუთრების რისკებისა და სარგებლის გადაცემის შეფასება
- კონტროლის გადაცემის შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია თავდაპირველი აღიარებისას მათ კლასიფიკაციაზე. კომპანია ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიცირებას ახდენს ორ კატეგორიად:

სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებები მოგება-ზარალში ასახვით (FVTPL). ვალდებულებები ამ კატეგორიაში კლასიფიცირდება, როდესაც მათი ფლობის მთავარი მიზანი უახლოეს მომავალში მათი გაყიდვა ან გამოსყიდვა (სავაჭრო ვალდებულებები) ან ისინი წარმოადგენენ წარმოებულ ინსტრუმენტებს (გარდა წარმოებული ინსტრუმენტებისა, რომლებიც განკუთვნილია ეფექტური პეჯირების ინსტრუმენტად) ან თავდაპირველი აღიარებისას აკმაყოფილებენ პირობებს ამ კატეგორიაში მოსახვედრად. მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით ასახულ ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული სამართლიანი ღირებულების ნებისმიერი ცვლილება წარმოშობისთანავე აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები ყველა ვალდებულება, რომელიც არ გადანაწილდა წინა ჯგუფში, ხდება აღნიშნულ კატეგორიაში. აღნიშნული ვალდებულებები აღიარდება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულება კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან ამოღებულ იქნება მხოლოდ მაშინ, როდესაც ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება ან ამოიწურება (დაიფარება). სხვაობა შეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და გადახდილ საზღაურს შორის აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

4.4 ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფულის ეკვივალენტები მოიცავს: სალაროში არსებულ ნაღდ ფულს და ფულს მიმდინარე ანგარიშებსა და ანაბრებს.

4.5 გაცემული სესხები

გაცემული სესხები წარმოადგენს არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს, ფიქსირებული ან განსაზღვრადი ფასებით, რომელიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე. გაცემული სესხები თავდაპირველად აღიარდება საბაზრო ღირებულებას (რომელიც მომხმარებელზე გაცემული სესხის თანხის ტოლია), დამატებული სესხის გაცემასთან დაკავშირებული ტრანზაქციის განხორციელების ხარჯები. სესხი შემდგომში აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. გაცემული სესხები წარდგენილია ნეტო ღირებულებით სესხების გაუფასურების რეზერვების გამოკლებით.

სესხის ამორტიზებული ღირებულება არის სესხის თავდაპირველად აღიარებულ ოდენობას გამოკლებული გადახდილი სესხის ძირის თანხები, დამატებული ან გამოკლებული დაგროვებული ამორტიზაცია ეფექტური განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით ნებისმიერი სხვაობისას თავდაპირველად აღიარებულ რაოდენობასა და დასაფარ თანხას შორის, გამოკლებული სესხის გაუფასურება. შენატანები და შეღავათები, თავდაპირველი სატრანზაქციო ხარჯების ჩათვლით, შედის შესაბამისი სესხის საბალანსო ღირებულებაში და ამორტიზდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე.

გაუფასურების ცვლილებები განსაზღვრულია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის საშუალებით. შენიშვნა 5-ში მოცემულია ინფორმაცია შეყვანილი მონაცემების, დაშვებებისა და შეფასების მეთოდების შესახებ, რომლებიც გამოიყენება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისას, მათ შორის განმარტებები იმის შესახებ, თუ როგორ იყენებს კომპანია სამომავლო ინფორმაციებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელში.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

4.6 გადახდილი ავანსები

საქონლისა და მომსახურების მომწოდებლებისთვის გადახდილი ავანსები თავდაპირველად აღიარდება გადახდილი თანხის ოდენობით და საჭიროებისამებრ კორექტირდება შესაძლო გაუფასურებით. ავანსები ითვლება გაუფასურებულად, როდესაც არსებობს ობიექტური მტკიცებულება, რომ კომპანია ვერ შეძლებს სრულად მიიღოს ის საჭირო და მომსახურება, რაც გათვალისწინებულია მხარეებს შორის თავდაპირველი შეთანხმებით.

უცხოურ ვალუტაში არსებული ავანსები წარმოდგენილია გადახდის თარიღისთვის არსებული გაცვლითი კურსით და არ გადაანგარიშდება ანგარიშგების თარიღისთვის არსებულ კურსზე.

4.7 ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები არის მატერიალური აქტივები, რომლებიც გამოიყენება მომსახურების გასაწევად, იჯარით გასაცემად ან აღმნიშვნაობის მიზნებისთვის და გათვალისწინებულია ერთ საანგარიშგებო პერიოდზე მეტი ხნით გამოყენებლად. ძირითადი საშუალებები ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია აკუმულირებული ცვეთით შემცირებული ისტორიული ღირებულებით. ისტორიული ღირებულება მოიცავს ამ აქტივის შეძენასთან დაკავშირებულ პირდაპირ ხარჯებს. შეძენის შემდგომი დანახარჯები ემატება აქტივის საბალანსო ღირებულებას ან აღიარდება ცალკე აქტივად, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოსალოდნელია, რომ მომავალში ამ აქტივის მეშვეობით კომპანია მიიღებს ეკონომიკურ სარგებელს და შესაძლოა ამ აქტივის ღირებულების სარწმუნო (რეალური) შეფასება. აქტივების მიმდინარე სარემონტო (შეკეთების) და შენახვის დანახარჯები აისახება სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში მათი გაწევის პერიოდების მიხედვით. ცვეთა გამოანგარიშებულია წრფივი მეთოდის გამოყენებით. ძირითადი საშუალების ცვეთის დარიცხვა წარმოებს მათი ექსპლუატაციაში შესვლის თარიღიდან. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადები წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში:

აქტივების ჯგუფი	სასარგებლო მომსახურების ვადა
შენობა-ნაგებობები	50 წელი
კომპიუტერები და საკომუნიკაციო აღჭურვილობა	5 წელი
სატრანსპორტო საშუალებები	5 წელი
საოფისე აღჭურვილობა	5 წელი
სხვა აქტივები	5 წელი

სასარგებლო მომსახურების ვადა, სალიკვიდაციო ღირებულება და ცვეთის მეთოდები გადაიხედება ყოველწლიურად იმისათვის, რომ შეფასდეს მათი ღირებულება შეესაბამება თუ არა მათგან მიღებულ ეკონომიკურ სარგებელს. ძირითადი საშუალების ჩამოწერა ხდება მისი გაყიდვისას, ან როდესაც მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი მისი გამოყენების ან გაყიდვის შედეგად. ძირითადი საშუალებების გაყიდვა/ჩამოწერასთან დაკავშირებული მოგება-ზარალი (გამოთვლება როგორც სხვაობა ჩამოწერიდან მიღებულ შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის) აისახება სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში იმ წელს, როდესაც მოხდა ძირითადი საშუალების გაყიდვა/ჩამოწერა.

4.8 არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივი არის ფიზიკური ფორმის არმქონე იდენტიფიცირებადი არაფულადი აქტივი. არამატერიალური აქტივები ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოსალოდნელია, რომ (ა) ამ აქტივისგან მოსალოდნელია ეკონომიკური მოგების მიღება; და (ბ) შესაძლებელია აქტივის ღირებულების სარწმუნო (რეალური) შეფასება. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება დავროვილი ამორტიზაციით და ნებისმიერი გაუფასურების ზარალით შემცირებული ღირებულებით. ამორტიზაცია გამოიანგარიშება წრფივი მეთოდის გამოყენებით და სასარგებლო მომსახურების ვადის გათვალისწინებით. არამატერიალური აქტივები განუსაზღვრელი საექსპლუატაციო ვადით არ ამორტიზირდება. ისინი ყოველწლიურად გადაიხედება გაუფასურებაზე და გაუფასურების ზარალი, წარმოშობისთანავე დაუყოვნებლივ აისახება სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში. არამატერიალური აქტივები განუსაზღვრელი საექსპლუატაციო ვადით გადაიხედება ყოველწლიურად იმ მიზნით, რომ დადგინდეს კიდევ არის თუ არა საექსპლუატაციო ვადა განუსაზღვრელი. თუ დადგინდება, რომ საექსპლუატაციო ვადა განსაზღვრულია, მაშინ ასეთი არამატერიალური აქტივები ამორტიზდება განსაზღვრული საექსპლუატაციო ვადით.

არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის განაკვეთები წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში:

აქტივების ჯგუფი	ამორტიზაციის განაკვეთი
ლიცენზიები	10 - 15%
პროგრამული უზრუნველყოფა	15%

ლიცენზიები მოიცავს კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიებსა და მასტერქარდის ლიცენზიას.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

4.9 ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში

მეკავშირე საწარმოში ინვესტიციები აღირიცხება კაპიტალ მეთოდის გამოყენებით. მეკავშირე საწარმოებია ის საწარმოები, რომლებზეც კომპანიას აქვს მნიშვნელოვანი გავლენა, მაგრამ არა კონტროლი ან ერთობლივი კონტროლი. მნიშვნელოვანი გავლენა ითვლება, როდესაც კომპანია ფლობს 20%-დან 50%-მდე ხმის უფლებას სხვა საწარმოში.

კაპიტალ მეთოდის გამოყენებისას, ინვესტიციები თავდაპირველად აღირიცხება საბალანსო ღირებულებით და შემდგომში რეველირდება, რათა აღიაროს კომპანიის წილი მეკავშირე საწარმოს შემდგომი მოგების ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ცვლილებებში. მეკავშირე საწარმოდან მიღებული დივიდენდები ამცირებს ინვესტიციის საბალანსო ღირებულებას.

ყოველ საანგარიშო თარიღზე კომპანია აფასებს, თუ არსებობს რაიმე ნიშანი იმისა, რომ მეკავშირე საწარმოში ინვესტიცია შესაძლოა დაექვემდებაროს გაუფასურებას. თუ არსებობს ასეთი ნიშანი, ინვესტიციის სრული საბალანსო ღირებულება მოწმდება გაუფასურებისათვის მისი აღდგენის ღირებულების შედარებით საბალანსო ღირებულებასთან. გაუფასურების ნებისმიერი ზარალი აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

მეკავშირე საწარმოში ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება და კომპანიის წილი მეკავშირე საწარმოს მოგებაში ან ზარალში და სხვა სრულ შემოსავალში ასახულია ფინანსურ ანგარიშგებაში.

4.10 მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია კანონმდებლობისთან შესაბამისად, რომელიც მოქმედებდა ან ამოქმედდა პერიოდის ბოლოს საქართველოში. მოგების გადასახადის ზარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადებს და ასახულია მოგება ან ზარალში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ისინი აისახებიან უშუალოდ სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში, ვინაიდან ისინი დაკავშირებული არიან გარიგებებთან, რომლებიც, იგივე ან სხვა პერიოდით, ასევე ასახული არიან უშუალოდ სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში.

მიმდინარე გადასახადი წარმოადგენს იმ გადასახდელ თანხას, რომლის გადახდა ან დაბრუნება უნდა მოხდეს საგადასახადო ორგანოებთან მიმდინარე და გასული პერიოდების განმავლობაში დასაბეგრ მოგებასა თუ ზარალთან დაკავშირებით. დასაბეგრი მოგება ან ზარალი ეყრდნობა შეფასებებს, თუ ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებულია საგადასახადო დეკლარაციის შევსებამდე. გადასახადები, გარდა მოგების გადასახადისა, აღირიცხება აღმინისტრაციულ და სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

გადავადებული მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება საბალანსო ვალდებულების მეთოდის გამოყენებით, აქტივების საგადასახადო (დასაბეგრი) ბაზასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებ მათ საბალანსო ღირებულებას შორის ყველა დროებით განსხვავებებზე გადავადებული მოგების გადასახადის განსაზღვრა ხდება საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიერ ბალანსის თარიღისათვის დადგენილი განაკვეთებით და იმ განაკვეთის გათვალისწინებით, რომელიც ივარაუდება, რომ დადგენილი იქნება მაშინ, როდესაც მოხდება გადავადებული მოგების გადასახადის შესაბამისი აქტივის რეალიზება ან ვალდებულების დაფარვა. გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივის აღიარება ხდება იმ ფარგლებში, რა ფარგლებშიც მოსალოდნელია, რომ კომპანიას მომავალში ექნება დასაბეგრი მოგება, რომლის საპირისპიროდ შესაძლებელი იქნება დროებითი სხვაობების გამოყენება.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (ე.წ. მოგების გადასახადის ესტონური მოდელი), რომელსაც ძირითადად დაბეგვრის მოქმედი დასაბეგრი მოგების მიღებიდან გადააქვს მოგების განაწილებაზე. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წელს, მოქმედებს 2017 წლის 1 იანვრიდან დაწესებულ საგადასახადო პერიოდებზე და ეხება ყველა საწარმოს, გარდა საფინანსო დაწესებულებებისა (მაგალითად, ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი თავდაპირველად ამოქმედდა 2020 წლის 1 იანვრიდან საფინანსო დაწესებულებებისთვის.

2023 წლის 1 იანვარს ძალაში შევიდა საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მნიშვნელოვანი ცვლილებები. კონკრეტული ცვლილებები შევიდა საბანკო დაწესებულებების, საკრედიტო გაერთიანებების, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების, სესხის გამცემი საწარმოების დაბეგვრის რეჟიმში, მათ შორის საპროცენტო შემოსავლის და პოტენციური ზარალის რეზერვების აღრიცხვის სტანდარტების განსაზღვრის ჩათვლით. სხვა მნიშვნელოვანი ცვლილებების თანახმად:

* მოგების გადასახადით დაბეგვრის საგანს კომერციული ბანკებისთვის, საკრედიტო გაერთიანებებისთვის, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა და სესხის გამცემი საწარმოებისთვის წარმოადგენს სხვაობა კალენდარული წლის განმავლობაში მიღებულ მილიან შემოსავალსა და საგადასახადო კოდექსით განსაზღვრულ დაქვითვებს შორის.

* კომერციული ბანკები, საკრედიტო გაერთიანებები და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები სესხებზე დარიცხულ პროცენტს აღიარებენ, როგორც შემოსავალს და სესხით შესაძლო ზარალის რეზერვს დაქვითავენ მთლიანი შემოსავლიდან, ფასს სტანდარტის შესაბამისად.

* მოგების გადასახადის განაკვეთი კომერციული ბანკებისთვის, საკრედიტო გაერთიანებებისთვის, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა და სესხის გამცემი საწარმოებისთვის 20%-ს შეადგენს.

* კომერციული ბანკების, საკრედიტო გაერთიანებების, სადაზღვევო ორგანიზაციების, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების და სესხის გამცემი საწარმოების მიერ 2023 წლის და მომდევნო პერიოდების მოგებიდან გაცემული დივიდენდები არ იბეგრება გადახდის წყაროსთან და არ უნდა იყოს შესული დივიდენდების მიღების მილიან შემოსავალში.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

4.11 არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

არაფინანსური აქტივები, რომლებიც კომპანიის შემთხვევაში წარმოადგენს ძირითად საშუალებებს, ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის გადაფასდება გაუფასურების ნებისმიერი ნიშნის არსებობისას.

გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მაშინ, როცა აქტივის ან მისი ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას.

აქტივების ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრება, როგორც შემდეგი ორი ღირებულებიდან უფრო დიდი: აქტივის გამოყენების ღირებულება და მისი სამართლიანი ღირებულება რეალიზაციის ხარჯების გამოკლებით. გამოყენების ღირებულების შეფასებისას სამომავლო საანგარიშო ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებამდე, დაბეგვრამდე არსებული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების მიმდინარე საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. იმ აქტივთან დაკავშირებით, რომელსაც არ შემოაქვს ფულადი ნაკადები, ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრება ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი იმ ერთეულისათვის, რომელსაც აღნიშნული აქტივი მიეკუთვნება.

არაფინანსურ აქტივებთან დაკავშირებული გაუფასურების ყველა ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში და კორექტირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ანაზღაურებადი ღირებულების განსაზღვრისას გამოყენებულ მონაცემებში მოხდა ცვლილება. კორექტირებული გაუფასურების ზარალი კორექტირდება მხოლოდ იმ ზომით, რომ აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ გადააჭარბოს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვეთისა თუ ამორტიზაციის გამოქვითვით, თუ არ მოხდებოდა გაუფასურების ზარალის აღიარება.

4.12 მიღებული სესხები

მიღებული სესხები აღიარდება მათი ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. მიღებულ სესხებთან დაკავშირებული ხარჯები აღიარდება როგორც ხარჯი იმ პერიოდის მოგება/ზარალის ანგარიშგებაში, რა პერიოდშიც ეს ხარჯები წარმოიშვა.

4.13 იჯარა

2019 წლის 1 იანვრიდან კომპანიამ იჯარების აღრიცხვისთვის დანერგა ფასს 16 - "იჯარა", რომლის მიხედვითაც კომპანია აქტივის გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებებს აღიარებს ისეთი იჯარებისთვის, რომლებიც ადრე ბასს 17-ის მიხედვით კლასიფიცირებული იყო, როგორც "საოპერაციო იჯარა".

აქტივის გამოყენების უფლება

კომპანია იჯარის დაწყების თარიღისთვის აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებებს. აქტივის გამოყენების უფლება ფასდება ღირებულებით, რომელიც მოიცავს უშუალოდ საიჯარო ვალდებულებებს, დაკორექტირებულს ნებისმიერი დამატებითი გადასახადით, რომელიც განხორციელდა იჯარის დაწყების თარიღში ან მანამდე, ასევე, მოიჯარის მიერ გაწეულ ნებისმიერ პირდაპირ დანახარჯებს და იმ დანახარჯების შეფასებას, რომლებსაც მოიჯარე გასწევს საიჯარო აქტივის დემონტაჟის ან ფილიალისა და ოფისებში განხორციელებული გაუმჯობესების მოსახსნელად. აქტივის გამოყენების უფლებას იჯარის დაწყებიდან ვადის დასრულებამდე ერიცხება ცვეთა წრფივი მეთოდით, რომელიც აღირიცხება სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში, როგორც ცვეთის ხარჯი.

აღიარებული აქტივის გამოყენების უფლება დაკავშირებულია ქონებასთან პირადი გამოყენების მიზნით, კერძოდ, ოფისებისა და ფილიალებისთვის.

საიჯარო ვალდებულება

საიჯარო ვალდებულება ფასდება, როგორც იმ საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულება, რომელიც იჯარის დაწყების თარიღისთვის ჯერ განხორციელებული არ არის და რომელიც უნდა დადისკონტირდეს კომპანიის ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთით. საიჯარო ვალდებულებები მცირდება საიჯარო გადახდებით. თითოეული გადახდა ნაწილდება საიჯარო ვალდებულებასა და საპროცენტო ხარჯს შორის. საიჯარო ვალდებულებაზე დარიცხული პროცენტი წარმოდგენილია სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში, როგორც საპროცენტო ხარჯი.

საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს. როდესაც საიჯარო ხელშეკრულება შეიცავს შეწყვეტის ან გაგრძელების არჩევანს და არსებითად სარწმუნოა, რომ კომპანია გამოიყენებს ამ უფლებას, მოსალოდნელი საიჯარო გადახდები ან ხელშეკრულების შეწყვეტასთან დაკავშირებული დანახარჯები შედის საიჯარო გადახდებში საიჯარო ვალდებულების შესაფასებლად.

ზოგადად, საიჯარო ვალდებულებები მოიცავს შემდეგი საიჯარო გადახდების დღევანდელ ღირებულებას:

- ფიქსირებულ გადახდებს, მათ შორის, არსებითად ფიქსირებულ გადახდებს;
- ინდექსზე ან განაკვეთზე დამოკიდებულ ცვლად საიჯარო გადახდებს;
- თანხებს, რომლებსაც მოსალოდნელია, რომ მოიჯარე გადაიხდის ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით;
- შესყიდვის არჩევანის უფლების ფასს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს ამ უფლებას;
- იჯარის ვადაზე შეწყვეტისთვის ჯარიმების გადახდას, თუ იჯარის ვადა ასახავს მოიჯარის მიერ იჯარის ვადაზე შეწყვეტის არჩევანის უფლების გამოყენებას.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

4.13 იჯარა (გაგრძელება)

2023 წლის განმავლობაში მოიჯარის საშუალო შეწონილი ზღვრული სასესხო განაკვეთი იყო 6.63% დოლარში წარმოდგენილი იჯარებისთვის, ხოლო 13.06% ლარში წარმოდგენილი იჯარებისთვის (2022: 7.1% და 13.10%, შესაბამისად).

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ კომპანია საიჯარო ვალდებულებას ზრდის საიჯარო ვალდებულებასთან დაკავშირებული პროცენტის ასახვით და ამცირებს განხორციელებული საიჯარო გადახდებით. ამასთანავე, კომპანია ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას, თუ ადგილი აქვს საიჯარო ხელშეკრულების პირობების ცვლილებებს.

მოკლევადიან იჯარებთან დაკავშირებული გადახდები აღიარებულია წრფივი მეთოდის საფუძველზე, როგორც ხარჯი მოგება - ზარალში. მოკლევადიანი იჯარები არის იჯარები, რომელთა საიჯარო ვადა შეადგენს 12 თვეს ან ნაკლებს.

4.14 სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარებულია რეალური ღირებულებით და შემდგომში გამოითვლება ამორტიზებული ხარჯით.

4.15 სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება, როგორც კაპიტალი. დამატებითი ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ არის დაკავშირებული ახალი აქციების გამოშვებასთან და აქციების ოფციონებთან, აღიარდება, როგორც გამოქვითვა კაპიტალიდან, ნებისმიერი საგადასახადო ეფექტის გათვალისწინებით.

გამოსყიდული აქციები

თუ კომპანია გამოისყიდის საკუთარ აქციებს, გადახდილი ანაზღაურება გამოიქვითება სააქციო კაპიტალიდან მანამ, სანამ არ მოხდება ამგვარი აქციების გაუქმება ან განმეორებით გამოშვება.

4.16 საპროცენტო შემოსავლის და ხარჯის აღიარება

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აისახება ყველა საგალო ინსტრუმენტთან მიმართებაში დარიცხვის პრინციპის საფუძველზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ეს მეთოდი, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშებისთვის ითვალისწინებს ხელშეკრულების მხარეებს შორის გადახდილ ან მიღებულ ყველა სახის გადასახდელს, მათ შორის ტრანზაქციის დანახარჯებს, ფასნამატებსა და ფასდაკლებებს, რომლებიც წარმოადგენენ ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი მოსაკრებლები მოიცავს გაცემის საკომისიოს, რომელიც მიიღება ან გადაიხდებიან პირის მიერ ფინანსური აქტივის შექმნასთან ან შეტენასთან დაკავშირებით, ან ფინანსური ვალდებულების გამოცემასთან დაკავშირებით, მაგ: კრედიტუნარიანობის შეფასების საფასური, გარანტიების ან გირაოს შეფასება და გატარება, ინსტრუმენტის პირობების მოლაპარაკება და ოპერაციის ლოკუშენტების დამუშავება.

4.17 მოსაკრებლები, საკომისიოები, სხვა შემოსავლები და ხარჯები

ფასს 15 - ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ფასს 15 ადგენს პრინციპებს, რომლებიც საწარმომ უნდა გამოიყენოს ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებისთვის მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულების შედეგად წარმოქმნილი ამონაგებისა და ფულადი ნაკადების ხასიათის, სიდიდის, მათი წარმოქმნის ვადებისა და განუსაზღვრელობის შესახებ საჭირო ინფორმაციის ფინანსურ ანგარიშგებაში წარდგენისთვის.

ფასს 15-ის თანახმად კომპანია დაპირებული საქონლის ან მომსახურების მომხმარებლისთვის გადაცემის ასახვისას ამონაგებს აღიარებს იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომლის მიღების უფლებასაც საწარმო მოელის ამ საქონლის ან მომსახურების გადაცემის სანაცვლოდ.

შემოსავლის ფასს 15-ის მიხედვით აღიარებისთვის კომპანიამ უნდა გაიაროს შემდეგი 5 ნაბიჯი:

- ხელშეკრულების იდენტიფიკაცია;
- შესასრულებელი ვალდებულების იდენტიფიკაცია;
- გარიგების ფასის განსაზღვრა;
- გარიგების ფასის განაწილება შესასრულებელ ვალდებულებებზე;
- შემოსავლის აღიარება, როდესაც კომპანია დააკმაყოფილებს შესასრულებელ ვალდებულებას.

ფასს 15-ის მიხედვით კომპანია აღიარებს შემოსავალს, როდესაც შესასრულებელი ვალდებულებები დაკმაყოფილებდა. ე.ი როდესაც შესასრულებელი ვალდებულების ქვეშ მყოფ საქონელზე და მომსახურებაზე "კონტროლი" გადადის მომხმარებლის ხელში.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

4.18 მოსაკრებლები, საკომისიოები, სხვა შემოსავლები და ხარჯები (გაგრძელება)

ფასს 15-ის მიღებას გავლენა არ ჰქონია საკომისიო შემოსავლების ოდენობასა ან პერიოდიზაციაზე და მასთან დაკავშირებულ, კომპანიის მიერ აღიარებულ აქტივებსა და ვალდებულებებზე.

ყველა სხვა მოსაკრებელი და საკომისიო, ასევე სხვა შემოსავლები და ხარჯები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით კონკრეტული ოპერაციის დასრულებასთან მიმართებაში, რომელიც ფასდება ფაქტობრივად უზრუნველყოფილი მომსახურების საფუძველზე, როგორც მისაწოდებელი სრული მომსახურების შემადგენელი ნაწილი.

4.19 უცხოური ვალუტის გადაფასება

უცხოურ ვალუტაში გამოსახული გარიგებები აღირიცხება იმ გაცვლითი კურსის შესაბამისად, რომელიც არსებობს ოპერაციის თარიღისათვის. უცხოურ ვალუტაში გამოსახული გარიგების განხორციელების შედეგად წარმოქმნილი გაცვლითი კურსის სხვაობები აისახება მოგება-ზარალის უწყისში იმ დღისათვის არსებული გაცვლითი კურსის შესაბამისად.

უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაყვანილია ქართულ ლარში საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლო თარიღისათვის გამოცხადებული ოფიციალური გაცვლითი კურსის შესაბამისად. 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის უცხოური ვალუტის ნაშთების ლარებში გადაყვანისათვის გამოყენებული ძირითადი განაკვეთი იყო:

	31-დეკ-23	31-დეკ-22
აშშ დოლარი	2.6894	2.7020
ევრო	2.9753	2.8844
ბრიტანული ფუნტი	3.4228	3.2581
აზერბაიჯანული მანათი	1.5806	1.5924
რუსული რუბლი	0.0299	0.0368
შვეიცარული ფრანკი	3.2085	2.9322
კანადური დოლარი	2.0285	1.9959
თურქული ლირა	0.0910	0.1443
ბანგლადეშური ტაკა	0.0245	0.0262
სომხური დრამი	0.0067	0.0069
ჩინური იუანი	0.3782	0.3906
არაბეთის გაერთიანებული საემიროების დირჰამი	0.7323	0.7357
შვედური კრონა	0.2687	0.2592
პოლონური ზლოტი	0.6845	0.6154
ინდონეზიური რუპია	0.0002	0.0002
ფილიპინური პესო	0.0485	0.0484
იაპონური იენი	0.0190	0.0205
ისრაელის შეკელი	0.7442	0.7691
მოლდოვეური ლეი	0.1543	0.1410
ბაჰრეინული დინარი	7.1290	7.1580
იორდანული დინარი	3.7906	3.8062
ქუვეითური დინარი	8.7489	8.8301
ყატარის რიალი	0.7385	0.7363
საუდის არაბეთის რიალი	0.7167	0.7180
უკრაინული გრივნა	0.0707	0.0735
ბრაზილიური რიალი	0.5537	0.5119
ყაზახური ტენგე	0.0059	0.0058
შრილანკური რუპია	0.0083	0.0073
ნეპალური რუპია	0.0202	0.0204
პაკისტანური რუპია	0.0095	0.0120
ბულგარული ლევი	1.5212	1.4747
ინდური რუპია	0.0323	0.0327
რუმინული ლეი	0.5981	0.5830

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

4.20 ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივები (გაცემული სესხები და მოთხოვნები) და ვალდებულებები (მიღებული სესხები და ვალდებულებები) ურთიერთგადაფარება და აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წმინდა თანხით მხოლოდ მაშინ, როცა არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის კანონიერი უფლება და არსებობს განზრახვა იმისა, რომ აღნიშნული თანხები ანაზღაურდეს წმინდა ღირებულებით ან მოხდეს აქტივების და ვალდებულებების ანაზღაურება ერთდროულად.

შემოსავლების და ხარჯების ურთიერთგადაფარვა არ ხდება, თუ ის არ მოითხოვება და ნებადართული არ არის ფასს-ის მიხედვით და არ არის თანდართული კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკაში.

შენიშვნა 5 კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები

სააღრიცხვო პოლიტიკის შედგენისას, კომპანიის მენეჯმენტს მოეთხოვება გააკეთოს დაშვებები და შეფასებები აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე, რომლებიც ცალსახად ზუსტად ვერ განისაზღვრება სხვა წყაროებიდან.

შეფასებები და დაშვებები ეყრდნობა ისტორიულ გამოცდილებას და სხვა დაკავშირებულ ფაქტორებს. რეალური შედეგები ამ შეფასებებისგან შეიძლება განსხვავდებოდეს. დაშვებები და შეფასებები მუდმივად გადახედება. შეფასებების გადახედვა აისახება იმ პერიოდისათვის, როცა ის განხორციელდა, თუ გადახედვა ზემოქმედებს მიმდინარე და მომდევნო პერიოდებზე.

ქვემოთ მოცემულია მნიშვნელოვანი შეფასებები მომავალზე და სხვა ძირითადი წყაროები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის, რომლებიც შეიცავენ დიდ რისკს, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების კორექტირება მომდევნო საანგარიშგებო პერიოდისათვის.

ა) ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შეფასება ეფუძნება მენეჯმენტის გამოცდილებას მსგავსი აქტივების შეფასებასთან მიმართებაში. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისას მენეჯმენტი ითვალისწინებს სავარაუდო გამოყენებას, სავარაუდო ტექნიკურ გაუმართაობას, ფიზიკურ ცვეთას და გარემოს, სადაც ამ აქტივს უხდება მუშაობა. შეფასებებში ცვლილებებმა შეიძლება გამოიწვიოს მომავალში ცვეთის ხარჯის კორექტირება.

ბ) საიჯარო ვადის განსაზღვრა

საიჯარო ვადის განსაზღვრისას კომპანიის ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს ყველა გარემოებას, რომელიც ქმნის სტიმულს რომ გამოიყენოს გაგრძელების ოფციონი ან არ გამოიყენოს შეწყვეტის ოფციონი. გაგრძელების ოფციონები (ან პერიოდები შეწყვეტის ოფციონების შედეგ) გათვალისწინებულია საიჯარო ვადაში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს იჯარის გაგრძელების სათანადო საფუძველი (ან არ შეწყვეტის საფუძველი). შეფასების გადახედვა ხდება თუ მნიშვნელოვანი ცვლილება განხორციელდება გარემოებებში, რომელიც გავლენას ახდენს ამ შეფასებაზე და რომელიც მოქცეულია მოიჯარის კონტრაქტის ფარგლებში.

გ) ზღვრული სასესხო განაკვეთის განსაზღვრა

როდესაც კომპანიას არ შეუძლია ადვილად განსაზღვროს იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი, იყენებს მის ზღვრულ სასესხო განაკვეთს. ზღვრული სასესხო განაკვეთი არის საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდაც მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მოუწევდა მოიჯარეს აქტივის გამოყენების უფლების ღირებულების მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა. შესაბამისად, ზღვრული სასესხო განაკვეთი საჭიროებს შეფასების გაკეთებას როდესაც კომპანიისთვის არ არის ხელმისაწვდომი ემპირიული განაკვეთები ან როდესაც საჭიროა მათი იმგვარად დაკორექტირება, რომ ასახოს იჯარის პირობები.

ზოგადად კომპანია ზღვრულ სასესხო განაკვეთს აფასებს ემპირიულ მონაცემებზე დაყრდნობით (როგორიცაა საკუთარ მოზიდულ სესხებზე საპროცენტო განაკვეთი ან/და კომერციული ბანკების საპროცენტო განაკვეთი იჯარის მსგავს სესხებზე), ხოლო საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებზე დაყრდნობით, როდესაც თვალსაჩინო მონაცემები არაა ხელმისაწვდომი. კომპანია იყენებს ერთსა და იმავე დისკონტირების განაკვეთს იჯარების იმ პორტფელისთვის, რომელთაც მსგავსი მახასიათებლები აქვთ. იჯარის ხელშეკრულებები დაყოფილია მათი ტიპის, ვალუტის და ვადიანობის პირობების მიხედვით: 1-2 წელი, 2-5 წელი, 5 წელზე მეტი.

დ) მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი

2019 წელს კომპანიამ დანერგა ახალი მეთოდოლოგია, რომელიც აკმაყოფილებს ფასს 9-ის მოთხოვნებს. განახლებული მეთოდოლოგია საშუალებას იძლევა, სესხის დანაკარგების ცვლილება უფრო ზუსტად შეფასდეს სამომავლო პროგნოზების გამოყენებით.

შენიშვნა 5 კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები (გაგრძელება)

დ) მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი (გაგრძელება)

ორგანიზაცია ახდენს საკრედიტო პორტფელში არსებული სესხების სეგმენტებად დაყოფას მათი საერთო მახასიათებლების და მსგავსი საკრედიტო რისკის პროფილების მიხედვით. საანგარიშო პერიოდისთვის გამოყენებულია შემდეგი ტიპის სესხების დაჯგუფებები:

- სალომბარდე სესხები (ძვირფასი ქვებით და ლითონებით უზრუნველყოფილი კრედიტები);
- საკრედიტო ხაზები (საბლანკო და თავდებობით უზრუნველყოფილი);
- იპოთეკური/სამომხმარებლო სესხები (უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი კრედიტები);
- სამომხმარებლო სესხები (საბლანკო, თავდებობით ან უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი).

თითოეული სეგმენტის მიმართ გამოყენებულ იქნა როგორც საერთო, ასევე ინდივიდუალური მიდგომები, რომლებიც აღწერილია მომდევნო თავებში:

სააღრიცხვო მოდელი ECL-ის დადგენისას სეგმენტების ჭრილში ითვალისწინებს სესხის ისტორიულ და მიმდინარე მონაცემებს, ასევე სამომავლო მაკროეკონომიკურ პროგნოზებს, რომლისთვისაც გამოყენებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მაკროეკონომიკური სცენარები.

სააღრიცხვო მოდელი ECL-ის გამოანგარიშებისას იყენებს ორგანიზაციის მიერ დადგენილი საკრედიტო რისკების მოდელირებას და შედეგადად შემდეგი კომპონენტებისგან:

სესხის მოსალოდნელი დანაკარგი (ECL) = დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD) * დეფოლტის ალბათობა (PD) * დანაკარგი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD), სადა:

- დეფოლტის რისკის პოზიცია (შემდგომში EAD), განიმარტება როგორც სესხის ძირითადი თანხის ნაშთი საანგარიშო პერიოდისთვის;
- დეფოლტის ალბათობა (შემდგომში PD), განიმარტება როგორც სესხის დეფოლტის ალბათობა საანგარიშო პერიოდისთვის;
- დანაკარგი დეფოლტის შემთხვევაში (შემდგომში LGD), განიმარტება როგორც სესხის ძირითადი თანხის დანაკარგი საანგარიშო პერიოდისთვის მისი დეფოლტის შემთხვევაში.

PD და LGD -ის პოზიციების შეფასება ხდება მაკრო სცენარების გათვალისწინებით, რომელშიც შედის მშპ-ს (GDP) ზრდა და სფი-ს (CPI) ინფლაცია საანგარიშო პერიოდისგან მომავალი 1 წლის განმავლობაში. GDP და CPI მაჩვენებლები აღებულია საბაზო, ოპტიმისტური და პესიმიისტური საპროგნოზო სცენარების მიხედვით, რომელთა დადგენა აღებულია 50%, 25% და 25% ალბათობების შესაბამისად.

კომპანია იყენებს გაუფასურების 3 დონიან მოდელს, რომელიც დაფუძნებულია ფინანსური აქტივის საწყისი აღიარების შემდგომ მისი საკრედიტო რისკის ზარისხის ცვლილებაზე, რომელიც ჩამოთვლილია ქვემოთ:

- I ეტაპი სესხს მიენიჭება გაცემისას ან საანგარიშო პერიოდის დროს თავდაპირველი აღიარებისას, როდესაც PD ნაკლებია ან ტოლია 50%-ის. პირველ ეტაპზე მყოფ სესხს გააჩნია 12 თვიანი ტიპის ECL, მისი PD შესაბამისად შეიძლება შემცირდეს მომავალი საანგარიშო პერიოდისთვის.
- II ეტაპი სესხს მიენიჭება:
 - ა. გაცემისას ან საანგარიშო პერიოდის დროს თავდაპირველი აღიარებისას, როდესაც PD მეტია 50%-ზე;
 - ბ. როდესაც ხდება მისი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა;
 - გ. საშუალო ტიპის ECL, მისი PD აღარ მცირდება და მისი სტატუსი არ უბრუნდება პირველი სტადიის ECL-ს სამომავლო საანგარიშო პერიოდებზე.
- თუ II ეტაპზე მყოფი სესხისთვის მოხდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ან ის არის მიჩნეული უმოქმედოდ, სესხი გადადის III ეტაპზე.

I ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის პროპორციული წლის მომდევნო 12 თვეში მოსალოდნელი მოვლენებისა. ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი II და III ეტაპისთვის გამოითვლება როგორც არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

დეფოლტის მნიშვნელობა - მსესხებელი არის გადფოლტებული თუ ერთ-ერთი მაინც მოხდა ჩამოთვლილთაგან:

- სალომბარდე სესხების შემთხვევაში - სესხი ითვლება გადფოლტებულიად, თუ $PD > 50\%$ -ზე;
- საკრედიტო ხაზების შემთხვევაში - სესხზე დამდგარი დეფოლტი განისაზღვრება, როგორც საკრედიტო ხაზის 119 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება. ალგორითმის სიზუსტის შეფასებისთვის გამოყენებულია მიდგომა, როდესაც $PD > 50\%$ -ზე, სესხი ითვლება დეფოლტში მყოფად.
- იპოთეკური/სამომხმარებლო სესხების შემთხვევაში - დეფოლტად ითვლება სესხზე ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობის 149 - ზე გადაჭარბება.
- სამომხმარებლო სესხებისთვის დეფოლტად ითვლება სესხზე ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობის 119-ზე გადაჭარბება.

შენიშვნა 5 კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები (გაგრძელება)

ე) გადასახადები

საქართველოს საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობა იძლევა სხვადასხვაგვარად ინტერპრეტირების საშუალებას. კომპანიის მენეჯმენტი აღიარებს ვალდებულებებს მოსალოდნელი დამატებითი საგადასახადო გაანგარიშებებისთვის საგადასახადო აუდიტის შეფასებების შედეგის საფუძველზე, არის თუ არა იმის ალბათობა, რომ კომპანიას დაეკისრება დამატებითი გადასახადები. როცა საბოლოო საგადასახადო შედეგები განსხვავდება თავდაპირველად აღრიცხული რაოდენობისგან, ეს სხვაობები გავლენას ახდენენ იმ პერიოდზე, როცა აღნიშნული განსაზღვრებები გაკეთდა.

შენიშვნა 6 ფული და ფულის ეკვივალენტები

	შენიშვნა	31-დეკ-23	31-დეკ-22
ნაღდი ფული	6.1	9,965,313	9,180,822
შეზღუდული ფული ბანკში	6.1	233,039	390,367
ფული ბანკში	6.1	21,753,400	15,810,123
სულ ფული და ფულის ეკვივალენტები		31,951,752	25,381,312

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის ფული ბანკში მოიცავს შეზღუდულ ფულად სახსრებს 233,039 ლარის ოდენობით.
2022 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის ფული ბანკში მოიცავს შეზღუდულ ფულად სახსრებს 390,367 ლარის ოდენობით.

6.1 ფული და ფულის ეკვივალენტები ვალუტების მიხედვით

	31-დეკ-23	31-დეკ-22
ქართული ლარი (GEL)	3,627,017	3,580,323
აშშ დოლარი (USD)	10,067,688	9,479,548
ევრო (EUR)	14,056,432	8,978,366
დიდი ბრიტანეთის გირვანქა სტერლინგი (GBP)	3,172,539	2,563,505
აზერბაიჯანული მანათი (AZN)	2,113	2,922
რუსული რუბლი (RUR)	203,724	180,064
შვეიცარული ფრანკი (CHF)	111,907	45,231
კანადური დოლარი (CAD)	1,045	40
თურქული ლირა (TRY)	18,102	16,619
ბანგლადეშური ტაკა (BDT)	96,573	91,205
სომხური დრამი (AMD)	39,848	7,116
ჩინური იუანი (CNY)	1,528	89
არაბეთის გაერთიანებული საემიროების დირჰამი (AED)	73,868	45,084
შვედური კრონი (SEK)	2,523	3,222
პოლონური ზლოტი (PLN)	6,995	12,388
ფილიპინური პესო (PHP)	253,281	181,943
მოლდოვური ლეი (MDL)	2,651	5,594
ისრაელის შეკელი (ILS)	15,866	8,268
უკრაინული გრივნა (UAH)	415	292
ინდონეზიური რუპია (IDR)	32,440	73,183
ბაჰრეინული დინარი (BHN)	1,091	7,659
ქუვეითური დინარი (KWT)	3,876	1,174
ყატარის რიალი (QAR)	3,898	4,108
საუდის არაბეთის რიალი (SAR)	37,087	6,060
იორდანული დინარი (JOD)	-	316
ბრაზილიური რიალი (BRL)	-	-
ყაზახური ტენგე (KZT)	121	1,975
შრილანკური რუპია (SLR)	47,508	27,019
პაკისტანური რუპია (PKR)	71,616	51,552
ნეპალური რუპია (NPR)	-	6,447
სულ ფული და ფულის ეკვივალენტები	31,951,752	25,381,312

კომპანიის ფულადი სახსრების უმეტესობა არის იმ ბანკებში, რომლებიც Fitch-ის მიერ შეფასებულია, როგორც "B"-ის მქონე (მოკლევადიანი რეიტინგი), "BB-" -ის მქონე (გრძელვადიანი რეიტინგი).

სს მისო ინტელექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 7 ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები / კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები

კომპანია საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში უზრუნველყოფს ფიზიკურ პირებს შორის ნაღდი ფულადი გზავნილების განხორციელებას, რის შედეგადაც კომპანიას წარმოექმნება მოთხოვნები და ვალდებულებები ფულადი გზავნილების პარტნიორ კომპანიებთან. 2019 წლის 1 ნოემბრიდან კომპანიას შეეცვალა გენერალურ პარტნიორთან ანგარიშსწორების წესი. ცვლილების შედეგად, კომპანია გენერალური პარტნიორისგან გადასახდელ თანხებში აღრიცხავს მოთხოვნებს გზავნილის შექმნისთანავე გაუნაღდებელ გზავნილებზე. ამასთანავე, კომპანია გენერალური პარტნიორისგან გამოგზავნილ თანხებს პირობითი ვალდებულების სახით აღრიცხავს სატრანზიტო ანგარიშზე გზავნილის შექმნისთანავე და აღნიშნულ ანგარიშზე რჩება გზავნილის განაღდებაამდე. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები და ფულადი გზავნილების კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები შეადგენს 14,358,401 ლარს და 40,598,446 ლარს, შესაბამისად (2022 წელი: 12,394,268 ლარი და 31,292,526 ლარი, შესაბამისად).

შენიშვნა 8 გაცემული სესხები

კომპანია სესხებს გასცემს ძირითადად ფიზიკურ პირებზე, ნებისმიერი მიზნობრივობით. ძირითადად კომპანია სესხებს გასცემს ლარში 1 თვიდან 10 წლამდე ვადით. გაცემული სესხების წლიური პროცენტი ძირითადად მერყეობს 24 პროცენტთან 48 პროცენტამდე. დაფარვის გრაფიკის მიხედვით გაცემული სესხები 2 ჯგუფად იყოფა: სესხის ძირის ვადის ბოლოს დაფარვით და ანუიტეტის პრინციპით. გაცემული სესხები უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით, თავდებობით, ძვირფასი ქვებით/ლითონით, ანტიკვარული ნივთებით, ავტომობილებით, მსესხებლისგან (ან მესამე პირისგან) მიღებული კრედიტით ან გარანტიით, თუმცა გვხვდება არაუზრუნველყოფილი სესხებიც.

	შენიშვნა	31-დეკ-23	31-დეკ-22
სალომბარდე სესხი		13,315,745	10,316,195
იპოთეკური/სამომხმარებლო სესხი		6,398,311	4,874,006
საკრედიტო ხაზი		1,967,764	1,952,295
სამომხმარებლო სესხი		463,582	351,142
დარიცხული პროცენტი		289,454	229,819
მთლიანი გაცემული სესხები	8.1; 8.2	22,434,856	17,723,457
<i>მინუს: გაუფასურების რეზერვი</i>	8.4	(411,778)	(234,813)
წმინდა სასესხო პორტფელი		22,023,078	17,488,644

8.1 მთლიანი სასესხო პორტფელი ძირის და დარიცხული პროცენტის მიხედვით

	შენიშვნა	31-დეკ-23	31-დეკ-22
სესხის ძირი	8.2; 8.3; 8.4; 8.5	22,145,402	17,493,638
დარიცხული პროცენტი		289,454	229,819
მთლიანი სასესხო პორტფელი		22,434,856	17,723,457

8.2 გაცემული სესხის ძირის განაწილება სესხის ვადიანობის მიხედვით

	31-დეკ-23	31-დეკ-22
1 წელზე ნაკლები	14,130,084	9,936,790
1-დან 3 წლამდე	2,776,749	1,963,095
3-დან 5 წლამდე	2,031,936	1,451,248
5 წელზე მეტი	3,206,633	4,142,505
სულ გაცემული სესხის ძირი	22,145,402	17,493,638

8.3 უზრუნველყოფის ანალიზი

კომპანიის მიერ გაცემული სესხები ძირითადად უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით (მიწა, შენობა), ავტომობილით, მსესხებლისგან (ან მესამე პირისგან) მიღებული კრედიტით, გარანტიით, ძვირფასი ლითონებით/ქვებით ან ანტიკვარით.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს სესხის ნაშთების ანალიზს (სესხების გაუფასურების რეზერვის გამოკლების გარეშე) მათი შესაბამისი უზრუნველყოფის სამართლიან ღირებულებებთან მიმართებაში (გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯების გამოკლებით: რეალურ ღირებულებას გამოკლებული გირაოს გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯები).

სს მისო ინტელექსტუალური
ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 8 გაცემული სესხები (გაგრძელება)

8.3 უზრუნველყოფის ანალიზი (გაგრძელება)

	31-დეკ-23		31-დეკ-22	
	სესხის მიმდინარე ლირებულება	უზრუნველყოფის FVLCS *	სესხის მიმდინარე ლირებულება	უზრუნველყოფის FVLCS *
სალომბარდე სესხი	13,315,745	24,354,767	4,874,006	15,131,456
იპოთეკური/სამომხმარებლო სესხი	6,398,311	19,128,806	10,316,194	10,037,773
საკრედიტო ხაზი	1,967,764	222,322	351,142	278,285
სამომხმარებლო სესხი	463,582	282,770	1,952,295	624,525
სულ	22,145,402	43,988,665	17,493,638	26,072,039

* FVLCS - უზრუნველყოფის რეალურ ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯები

8.4 სესხების გაუფასურების რეზერვი

სესხის გაუფასურების რეზერვი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია ცხრილში:

	12 თვიანი ECL	სრული ECL - არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სრული ECL - საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სულ
ბალანსი წლის დასაწყისში ფასს 9-ის მიხედვით	65,410	127,055	42,348	234,813
ახალი გაცემული სესხები	42,712	7,441	67,603	117,756
გადატანა მეორე ეტაპზე	(5,715)	88,257	-	82,542
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(93,123)	92,495	(628)
დაფარული სესხები	(14,406)	(32,482)	(5,909)	(52,797)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	(948)	(127)	-	(1,075)
საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული ცვლილებები	21,939	(380)	9,608	31,167
ბალანსი 31 დეკემბერი 2023	108,992	96,641	206,145	411,778

გაცემული სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგნაირია:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	
	12 თვიანი ECL	სრული ECL - არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სრული ECL - საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სულ
ბალანსი წლის დასაწყისში ფასს 9-ის მიხედვით	17,035,097	398,534	60,006	17,493,638
ახალი გაცემული სესხები	11,233,200	18,364	223,479	11,475,043
გადატანა მეორე ეტაპზე	(182,737)	143,250	-	(39,487)
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(257,956)	231,765	(26,191)
დაფარული სესხები	(5,541,391)	(108,412)	(8,774)	(5,658,577)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	(375,255)	(2,727)	-	(377,982)
საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული ცვლილებები	(843,686)	(661)	982	(843,365)
ბალანსი 31 დეკემბერი 2023	21,325,228	190,392	507,458	22,023,079

სს მისო ინტელექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 8 გაცემული სესხები (გაგრძელება)

8.4 სესხების გაუფასურების რეზერვი (გაგრძელება)

სესხის გაუფასურების რეზერვი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია ცხრილში:

	12 თვიანი ECL	სრული ECL - არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სრული ECL - საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სულ
ბალანსი წლის დასაწყისში ფასს 9-ის მიხედვით	54,547	45,294	43,937	143,778
ახალი გაცემული სესხები	24,574	70,415	-	94,989
გადატანა მეორე ეტაპზე	(2,048)	47,371	-	45,323
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(8,480)	8,500	20
დაფარული სესხები	(11,210)	26,123	(2,320)	12,592
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	(554)	(8)	-	(562)
ადრე ჩამოწერილი სესხებიდან მიღებული თანხები	-	-	-	-
საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული ცვლილებები	102	(53,660)	(7,769)	(61,326)
ბალანსი 31 დეკემბერი 2022	65,410	127,055	42,348	234,813

გაცემული სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგნაირია:

	ეტაპი 1 12 თვიანი ECL	ეტაპი 2 სრული ECL - არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	ეტაპი 3 სრული ECL - საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სულ
ბალანსი წლის დასაწყისში ფასს 9-ის მიხედვით	13,782,979	135,150	59,036	13,977,166
ახალი გაცემული სესხები	9,367,285	235,874	-	9,603,159
გადატანა პირველ ეტაპზე	-	-	-	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(127,320)	112,431	-	(14,889)
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(12,746)	12,147	(599)
დაფარული სესხები	(4,904,341)	(80,267)	(3,115)	(4,987,722)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	(267,647)	(157)	-	(267,804)
ადრე ჩამოწერილი სესხებიდან მიღებული თანხები	-	-	-	-
საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული ცვლილებები	(815,859)	8,249	(8,062)	(815,673)
ბალანსი 31 დეკემბერი 2022	17,035,097	398,534	60,006	17,493,638

8.5 გაცემული სესხები ძირის მიხედვით

2023 წელი	იპოთეკური/ სამომხმარებლო სესხი	სალომმარდე სესხი	სამომხმარებლო სესხი	საკრედიტო ხაზი	სულ
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,874,006	10,316,194	351,142	1,952,295	17,493,638
რეკლასიფიკაცია					-
დამატებები	4,106,232	14,163,714	2,058,274	29,448,072	49,776,292
გადახდილი ძირი	(2,581,926)	(10,638,558)	(1,946,090)	(29,458,699)	(44,625,273)
ძირის ჩამოწერა	-	(621,578)	-	-	(621,578)
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	6,398,312	13,219,772	463,326	1,941,668	22,023,078

სს მისო ინტელექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 8 გაცემული სესხები (გაგრძელება)

8.5 გაცემული სესხები ძირის მიხედვით (გაგრძელება)

2022 წელი	იპოთეკური/ სამომხმარებლო სესხი	სალომბარდე სესხი	სამომხმარებლო სესხი	საკრედიტო ხაზი	სულ
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,347,966	8,190,492	323,648	2,115,060	13,977,165
რეკლასიფიკაცია					-
დამატებები	3,590,886	12,073,478	3,285,881	30,537,997	49,488,242
გადახდილი ძირი	(2,064,846)	(9,369,965)	(3,258,373)	(30,524,450)	(45,217,633)
ძირის ჩამოწერა	-	(548,412)	-	-	(548,412)
საკურსო სხვაობა	-	(29,412)	-	(176,312)	(205,724)
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,874,006	10,316,194	351,142	1,952,295	17,493,638

შენიშვნა 9 საგადასახადო აქტივები

	31-დეკ-23	31-დეკ-22
მოგების გადასახადი	320,458	42,931
გადახდილი დღე	70,185	157,686
სხვა გადასახადები	60,380	49,155
სულ საგადასახადო აქტივები	451,023	249,771

შენიშვნა 10 აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები

კომპანია ქირაობს ქონებას მისი საკუთარი გამოყენების მიზნით, კერძოდ ოფისებისა და ფილიალებისთვის. საიჯარო კონტრაქტები არის ძირითადად ფიქსირებული ვადით 1-დან 7 წლის ჩათვლით.

აქტივის გამოყენების უფლება კონკრეტული კლასების მიხედვით 2023 და 2022 წლებისთვის მოცემულია ცხრილებში:

2023 წელი	შენიშვნები	სულ
ღირებულება		
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	3,023,582	3,023,582
დამატებები	167,144	167,144
იჯარის მოდიფიცირება	(94,738)	(94,738)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის	3,095,987	3,095,987
აკუმულირებული ცვეთა		
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	(1,935,610)	(1,935,610)
პერიოდის ხარჯი	(487,092)	(487,092)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის	(2,422,701)	(2,422,701)
ნარჩენი ღირებულება		
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,087,972	1,087,972
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის	673,286	673,286

სს მისო ინტელექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგების ასსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 10 აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები (გაგრძელება)

2022 წელი	შენიშვნები	სულ
ღირებულება		
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,715,741	2,715,741
დამატებები	307,841	307,841
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	3,023,582	3,023,582
აკუმულირებული ცვეთა		
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	(1,477,930)	(1,477,930)
პერიოდის ხარჯი	(457,680)	(457,680)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	(1,935,610)	(1,935,610)
ნარჩენი ღირებულება		
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,237,811	1,237,811
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,087,972	1,087,972

2023 წლის 31 დეკემბრისთვის აქტივის გამოყენების უფლებისა და საიჯარო ვალდებულებების ნაშთები არის შესაბამისად 673,286 ლარი და 606,642 ლარი (2022 წლის 31 დეკემბერი: 1,087,972 ლარი და 983,087 ლარი). საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში წარმოდგენილია როგორც საპროცენტო ხარჯი და შეადგენს 65 193 ლარს (2022 წელი: 89,513 ლარი).

საიჯარო ხარჯი, რომელიც დაკავშირებულია მოკლევადიან იჯარებთან ანგარიშგებაში მიეკუთვნება საოპერაციო და ადმინისტრაციულ ხარჯებს და შეადგენს 272,130 ლარს (2022 წელი: 245,138 ლარი).

იჯარებისთვის გადახდილი მთლიანი ფულადი სახსრები 2023 წლისთვის იყო 413,794 ლარი (2022 წელი: 457,684 ლარი).

შენიშვნა 11 ძირითადი საშუალებები

2023 წელი	მიწა და შენიშვნები	კომპიუტერები და კომუნიკაციის საშუალებები	ავტომობილები	საოფისე აღჭურვილობა	სხვა აქტივები	სულ
ისტორიული ღირებულება						
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,604,096	428,131	159,400	180,939	943,080	4,315,646
დამატებები	119,541	38,944	1,767	25,270	118,626	304,148
გასვლები	-	(1,936)	-	-	(40,359)	(42,294)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,723,637	465,139	161,167	206,209	1,021,347	4,577,500
აკუმულირებული ცვეთა						
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	(502,271)	(332,008)	(144,315)	(120,035)	(557,011)	(1,655,640)
პერიოდის ცვეთა	(56,760)	(37,197)	(4,761)	(23,276)	(165,562)	(287,555)
გასული ძირითადი საშუალებების აკუმულირებული ცვეთა	-	485	-	-	27,290	27,775
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის	(559,031)	(368,720)	(149,076)	(143,311)	(695,282)	(1,915,420)
ნარჩენი ღირებულება						
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,101,825	96,123	15,085	60,904	386,069	2,660,006
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,164,606	96,419	12,091	62,898	326,065	2,662,080

სს მისო ინტელექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 11 ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

2022 წელი	მიწა და შენობები	კომპიუტერები და კომუნიკაციის საშუალებები	ავტომობილები	საოფისე აღჭურვილობა	სხვა აქტივები	სულ
ისტორიული ღირებულება						
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,485,961	487,056	150,207	163,266	904,571	4,191,061
დამატებები	118,135	37,800	9,193	45,087	155,122	365,337
გასვლები	-	(96,725)	-	(27,414)	(116,613)	(240,752)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,604,096	428,131	159,400	180,939	943,080	4,315,646
აკუმულირებული ცვეთა						
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	(449,729)	(388,753)	(138,383)	(124,159)	(475,385)	(1,576,409)
პერიოდის ცვეთა	(53,348)	(35,849)	(5,935)	(20,388)	(149,438)	(264,958)
გასული ძირითადი საშუალებები	806	92,594	3	24,512	67,812	185,727
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	(502,271)	(332,008)	(144,315)	(120,035)	(557,011)	(1,655,640)
ნარჩენი ღირებულება						
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,036,232	98,303	11,824	39,107	429,186	2,614,652
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	2,101,825	96,123	15,085	60,904	386,069	2,660,006

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის ძირითადი საშუალებები ღირებულებით 1,466,613 ლარი (მოლიანი ძირითადი საშუალებების 55%) ჩადებულია უზრუნველყოფაში კომპანიის მიერ ბანკებისგან აღებული სესხისთვის.

შენიშვნა 12 არამატერიალური აქტივები

2023 წელი	ლიცენზიები	პროგრამული უზრუნველყოფა	სულ
ისტორიული ღირებულება			
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის	629,845	267,234	897,079
დამატებები	-	155,603	155,603
ჩამოწერა	-	(2,442)	(2,442)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის	629,845	420,395	1,050,240
აკუმულირებული ცვეთა			
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის	(357,354)	(231,541)	(588,895)
პერიოდის ცვეთა	-	(58,796)	(58,796)
ჩამოწერილი არამატერიალური აქტივის აკუმულირებული ცვეთა	-	76	76
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის	(357,354)	(290,262)	(647,616)
ნარჩენი ღირებულება			
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის	272,491	35,693	308,184
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის	272,491	130,134	402,625
2022 წელი	ლიცენზიები	პროგრამული უზრუნველყოფა	სულ
ისტორიული ღირებულება			
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისათვის	629,845	220,234	850,079
დამატებები	-	47,000	47,000
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	629,845	267,234	897,079
აკუმულირებული ცვეთა			
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისათვის	(357,354)	(170,963)	(528,317)
პერიოდის ცვეთა	-	(60,578)	(60,578)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	(357,354)	(231,541)	(588,895)
ნარჩენი ღირებულება			
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისათვის	272,491	49,271	321,762
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	272,491	35,693	308,184

სს მისო ინტელექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 13 ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში

ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	2023		2022	
	სს ბალავარი (24,06%)	სულ	სს ბალავარი (24,06%)	Total
1 იანვარი	-	-	-	-
აქციების შესყიდვა	743,044	743,044	-	-
გაუფასურება	(25,503)	(25,503)	-	-
31 დეკემბერი	717,541	717,541	-	-

მეკავშირე საწარმოების ფინანსური ინფორმაცია 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	სს ბალავარი
აქტივები	1,922,393
ვალდებულებები	(734,955)
წმინდა აქტივები	1,187,438
კომპანიის წილი წმინდა აქტივებში	24.06%
შემოსავალი	922
ხარჯები	(106,902)
მოგება/(ზარალი)	(105,980)

შენიშვნა 14 გადავადებული და მიმდინარე მოგების გადასახადი

გადავადებული გადასახადის კომპონენტები: აქტივი / (ვალდებულება)

	31-დეკ-23	31-დეკ-22
ძირითადი საშუალებები	(153,699)	(143,173)
არამატერიალური აქტივები	5,049	(6,103)
აქტივის გამოყენების უფლება	(100,993)	(161,608)
მიღებული სესხები	40	(2,131)
ფულადი გზავნილების კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები	1,638	2,370
საიჯარო ვალდებულებები	90,996	144,920
სხვა ვალდებულებები	(18,811)	636
საგადასახადო განაკვეთის ცვლილების ეფექტი	(58,593)	-
გადავადებული საგადასახადო აქტივი / (ვალდებულება)	(234,373)	(165,087)

2023 წლის პირველი იანვრიდან საგადასახადო კანონმდებლობაში შევიდა ცვლილება, კერძოდ: მოგების გადასახადის განაკვეთი 15% დან გაიზარდა 20%-მდე

გადასახადების გადავადების მიზეზები მოკლედ ქვემოთ არის მოცემული:

ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები - ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები ასახულია, როგორც საექვო და უიმელო ვალეები, რომლებიც საგადასახადო მიზნებისათვის არ აღიარდება გარკვეული ადმინისტრაციული და სამართლებრივი პროცედურების დასრულებამდე. ამ დრომდე ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული და საგადასახადო მიზნებისათვის გაუთვალისწინებელი უიმელო ვალეები წარმოშობს გადავადებულ გადასახადს.

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები - საქართველოს საგადასახადო კოდექსს და ფასს-ს შორის არსებობს გარკვეული განსხვავებები აქტივების აღიარების კრიტერიუმებში, ცვთის/ამორტიზაციის მეთოდებში, სასარგებლო მომსახურების ვადების განსაზღვრაში და გაუფასურების ზარალის აღიარებაში, რომლებიც წარმოშობს განსხვავებებს ფასს-ის მიერ განსაზღვრულ ძირითადი საშუალებების/არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებებსა და ამ აქტივების საგადასახადო ბაზას შორის. ეს სხვაობები წარმოშობს გადავადებულ გადასახადებს. ასევე, ზოგიერთი ძირითადი საშუალების ჩამოწერა, რომელიც ასახულია ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ერთ პერიოდში შეიძლება გამოიქვეითოს საგადასახადო მიზნებისთვის მხოლოდ შემდგომ პერიოდში, როცა მოხდება კონკრეტული ადმინისტრაციული პროცედურების დასრულება.

სს მისო ინტელექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 14 გადავადებული და მიმდინარე მოგების გადასახადი (გაგრძელება)

აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები - საქართველოს საგადასახადო კოდექსს და ფასს-ს შორის არსებობს გარკვეული განსხვავებები აქტივების აღიარების კრიტერიუმებში, კერძოდ ფასს-ის მიხედვით იჯარა ხარჯად აღიარდება ცვეთის და საპროცენტო ხარჯის სახით, ხოლო საგადასახადო კოდექსის მიხედვით ხარჯად აღიარდება მხოლოდ საკონტრაქტო ღირებულება.

მიღებული სესხები - არარეზიდენტი კომპანიებისა და ფიზიკური პირებისგან მიღებული სესხების საპროცენტო ხარჯები გამოიქვითება საგადასახადო მიზნებისათვის საკასო მეთოდით, ანუ მათი გადახდისას. თუმცა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია დარიცხვის მეთოდის გამოყენებით.

ფულადი გზავნილების კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები - არარეზიდენტი კომპანიებისათვის გადასახდელი საკომისიოები გამოიქვითება საგადასახადო მიზნებისათვის საკასო მეთოდით, ანუ მათი გადახდისას. თუმცა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია დარიცხვის მეთოდის გამოყენებით.

სხვა ვალდებულებები - არარეზიდენტი კომპანიებისა და ფიზიკური პირებისადმი არსებული სხვა ვალდებულებები გამოიქვითება საგადასახადო მიზნებისათვის საკასო მეთოდით, ანუ მათი გადახდისას. თუმცა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია დარიცხვის მეთოდის გამოყენებით.

ცვლილება გადავადებულ გადასახადში წლის განმავლობაში	2023 წელი	2022 წელი
წლის დასაწყისი - აქტივი (ვალდებულება)	(225,314)	(112,035)
ცვლილება წლის განმავლობაში - სარგებელი /(ხარჯი)	(9,059)	(53,052)
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება წლის ბოლოს	(234,373)	(165,087)
მიმდინარე წლის მოგების გადასახადის ხარჯი	2023 წელი	2022 წელი
ნორმატიული საგადასახადო ხარჯი	(696,136)	(957,893)
ეფექტი გადავადებულ გადასახადზე	(9,059)	(53,052)
სულ მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი	(705,195)	(1,010,945)

შენიშვნა 15 სხვა აქტივები

	31-დეკ-23	31-დეკ-22
მარაგები	52,394	43,145
დასაკუთრებული უზრუნველყოფა	144,183	175,678
საეაჭრო მოთხოვნები	38,653	372,059
მიღებული / გადახდილი საბანკო გარანტია	53,788	27,020
სხვა აქტივები	14,104	20,749
სულ სხვა აქტივები	303,122	638,651

შენიშვნა 16 მიღებული სესხები

	31-დეკ-23	31-დეკ-22
სხვა დაკავშირებული მხარეებისგან მიღებული სესხები	478,910	220,378
სხვა პირებისგან მიღებული სესხები	13,451,762	9,263,646
პროცენტი	125,868	138,137
სულ მიღებული სესხები	14,056,540	9,622,161

კომპანიას მიღებული აქვს სესხები დამფუძნებლებისგან, დაკავშირებული მხარეებისგან და სხვა არადაკავშირებული ფიზიკური და იურიდიული პირებისაგან (მათ შორის ბანკებისგან). სესხების აღება ძირითადად ხდება ა.შ.შ დოლარში წლიური 6%-14% საპროცენტო განაკვეთით, თუმცა იშვიათ შემთხვევებში სასესხო პროცენტმა შეიძლება შეადგინოს 2% ან 15% წლიური პროცენტი. სასესხო ხელშეკრულებების მიხედვით საპროცენტო განაკვეთები ფიქსირებულია და არ არის დაკავშირებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებასზე. სესხის საკონტრაქტო ხანგრძლივობა მერყეობს 1 წლიდან 2 წლამდე, თუმცა ზოგიერთ შემთხვევაში, მხარეებს შორის მოლაპარაკების საფუძველზე შეიძლება კიდევ უფრო გახანგრძლივდეს.

სს მისო ინტელექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 16 მიღებული სესხები (გაგრძელება)

მიღებული სესხის ძირი თანხების განაწილება ვადიანობის მიხედვით	31-დეკ-23	31-დეკ-22
1 წელზე ნაკლები	9,620,874	8,222,290
1-დან 3 წლამდე	4,309,798	1,261,734
სულ მიღებული სესხები	13,930,672	9,484,024

შემდეგი ცხრილები აჩვენებს აღებული სესხების ძირი თანხის ცვლილებებს პერიოდში:

2023 წელი	იურიდიული პირები	ფიზიკური პირები	სულ
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,270,666	7,213,358	9,484,024
მიღებული სესხის ძირის თანხა	15,396,927	5,779,099	21,176,026
გადახდილი ძირი	(12,334,224)	(4,470,346)	(16,804,570)
საკურსო სხვაობა	30,006	45,186	75,192
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,363,375	8,567,297	13,930,672
2022 წელი	იურიდიული პირები	ფიზიკური პირები	სულ
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,404,058	8,268,456	10,672,514
მიღებული სესხის ძირის თანხა	3,652,942	5,439,095	9,092,037
გადახდილი ძირი	(3,599,240)	(5,658,316)	(9,257,556)
საკურსო სხვაობა	(187,094)	(835,877)	(1,022,971)
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,270,666	7,213,358	9,484,024

შენიშვნა 17 გადასახდელი გადასახადები

	31-დეკ-23	31-დეკ-22
გადასახდელი მოგების გადასახადი	-	320,807
გადასახდელი დღგ	12,353	38,717
გადასახდელი ქონების გადასახადი	28,769	28,630
სულ გადასახდელი გადასახადები	41,122	388,154

შენიშვნა 18 სხვა ვალდებულებები

	31-დეკ-23	31-დეკ-22
გადასახდელი ხელფასები	156,385	269,527
ვადაგასული მიღებული სესხების კონტრაქტები	-	47,085
საფაქრო ვალდებულებები	107,593	107,695
გადასახდელი იჯარა	25,696	24,254
სხვა ვალდებულებები	63,358	123,936
სულ სხვა ვალდებულებები	353,031	572,497

შენიშვნა 19 სააქციო კაპიტალი

სს მისო ინტელექსპრესის სააქციო კაპიტალი განსაზღვრულია ლარში კომპანიის წესდების თანახმად. დამტკიცებული სააქციო კაპიტალი 2023 წლის 31 დეკემბრისათვის შედგება 50,000 ჩვეულებრივი და 200 პრივილეგირებული აქციისგან. თითოეული აქციის ღირებულება შეადგენს შესაბამისად 100 ლარს და 1,000 ლარს. ჩვეულებრივი აქციების მფლობელები უფლებამოსილი არიან მიიღონ დივიდენდი საკუთარი აქციების პროპორციულად, საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობების მიხედვით. ჩვეულებრივი აქციის მფლობელებს აქვთ ხმის უფლება აქციონერთა კრებაზე, პრივილეგირებული აქციების მფლობელებისგან განსხვავებით.

სს მისო ინტელექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგების ასსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 19 სააქციო კაპიტალი (გაგრძელება)

კომპანიის სააქციო კაპიტალი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შედგება:

ავტორიზებული სააქციო კაპიტალი	31-დეკ-23		31-დეკ-22	
	აქციების რაოდენობა	ავტორიზებული სააქციო კაპიტალი	აქციების რაოდენობა	ავტორიზებული სააქციო კაპიტალი
ჩვეულებრივი აქციები	50,000	5,000,000	20,000	2,000,000
პრივილეგირებული აქციები	200	200,000	200	200,000
სულ ავტორიზებული სააქციო კაპიტალი	50,200	5,200,000	20,200	2,200,000

ავტორიზებული სააქციო კაპიტალი აღიარდება კომპანიის სააქციო კაპიტალად რამდენადაც ის რეალურად ჩადებულია კომპანიის აქციონერების მიერ. კომპანიის სააქციო კაპიტალი 2023 წლის 31 დეკემბერს არის:

სააქციო კაპიტალი	31-დეკ-23		31-დეკ-22	
	აქციების რაოდენობა	სააქციო კაპიტალი	აქციების რაოდენობა	სააქციო კაპიტალი
ჩვეულებრივი აქციები	50,000	5,000,000	10,000	1,000,000
პრივილეგირებული აქციები	200	200,000	200	200,000
გამოსყიდული აქციები (პრივილეგირებული)	(100)	(100,000)	(100)	(100,000)
სულ სააქციო კაპიტალი	50,100	5,100,000	10,100	1,100,000

ღივიღენდები

2023 წლის განმავლობაში კომპანიამ გამოაცხადა 1,955,501 ლარის ოდენობის (2022: 1,380,501 ლარი) ღივიღენდი, რაც მოიცავს 39 ლარს ერთ ჩვეულებრივ აქციაზე და 55 ლარს ერთ პრივილეგირებულ აქციაზე (2022: 138 ლარი ერთ ჩვეულებრივ აქციაზე და 55 ლარი ერთ პრივილეგირებულ აქციაზე).

შენიშვნა 20 საპროცენტო შემოსავალი

	2023 წელი	2022 წელი
საპროცენტო შემოსავალი გაცემული სესხებიდან	4,073,932	3,361,749
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო დეპოზიტებიდან	39,110	26,103
სულ საპროცენტო შემოსავალი	4,113,042	3,387,852

შენიშვნა 21 საპროცენტო ხარჯი

	2023 წელი	2022 წელი
საპროცენტო ხარჯი მიღებული სესხებიდან	843,789	738,393
საპროცენტო ხარჯი საბანკო გარანტიებიდან	11,168	12,392
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებიდან	65,193	89,513
სულ საპროცენტო ხარჯი	920,150	840,298

შენიშვნა 22 საკომისიო შემოსავლები, წმინდა

	2023 წელი	2022 წელი
საკომისიო შემოსავლები	12,418,218	12,487,189
საკომისიო ხარჯი	(8,403,757)	(7,814,185)
სულ საკომისიო შემოსავლები, წმინდა	4,014,461	4,673,004

საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები მოიცავს ფულადი გზავნილების კომპანიებთან განხორციელებული ოპერაციების შედეგად დარიცხულ საკომისიოს თანხებს.

სს მისო ინტელექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 23 მოგება სავალუტო ოპერაციებიდან

	2023 წელი	2022 წელი
შემოსავლები სავალუტო ოპერაციებიდან	8,692,337	11,663,893
ზარალი სავალუტო ოპერაციებიდან	(2,601,997)	(4,723,545)
სულ მოგება სავალუტო ოპერაციებიდან	6,090,340	6,940,348

შენიშვნა 24 შემოსავალი ჯარიმებიდან

შემოსავალი ჯარიმებიდან წარმოადგენს კომპანიის მომხმარებლების მიერ (მსესხებლები) გადაგადაცილებული სესხების, ასევე, სესხის წინასწარ დაფარვისას გადახდილ პირგასამტეხლოებს, რამაც 2023 წლის განმავლობაში ჯამურად შეადგინა 315,193 ლარი (2022 წელი: 295,965 ლარი).

შენიშვნა 25 სხვა შემოსავალი

	2023 წელი	2022 წელი
ჩამოწერილი სესხების აღდგენით მიღებული შემოსავალი	51,069	109,221
საიჯარო შემოსავალი	40,049	43,932
სხვა შემოსავალი	75,740	174,044
სულ სხვა შემოსავალი	166,858	327,197

შენიშვნა 26 საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2023 წელი	2022 წელი
პერსონალის ხარჯები	6,341,601	4,820,195
ცვეთა და ამორტიზაცია	827,742	778,904
საოფისე ხარჯები (იჯარა, ინვენტარი და ა.შ.)	586,462	570,059
კომუნიკაციის ხარჯები	552,580	526,921
საგადასახადო ხარჯები	532,529	362,469
მასტერქარდის მომსახურების ხარჯი	379,193	419,946
საბანკო ხარჯი	327,994	314,299
მივლინება და წამომადგენლობითი ხარჯები	277,023	138,205
ლომბარდის მომსახურების საფასური	195,768	159,088
ძვირფასი ლითონების შენახვის ხარჯი	158,643	-
რეკლამა	112,095	119,682
იურიდიული და საკონსულტაციო ხარჯები	83,475	60,607
სატრანსპორტო საშუალებების იჯარა და შენახვის ხარჯები	82,518	95,461
დაცვის ხარჯი	63,531	58,697
მონაცემთა ბაზით სარგებლობის ხარჯი	23,032	32,824
სხვა საერთო ხარჯები	108,672	286,798
სულ საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები	10,652,858	8,744,155

შენიშვნა 27 ზარალი სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან

	2023 წელი	2022 წელი
შემოსავლები სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	2,591,828	3,910,780
ზარალი სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	(2,356,074)	(3,541,892)
სულ ზარალი სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	235,754	368,888

შენიშვნა 28 ფინანსური რისკების მართვა

28.1 სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის სავალუტო კურსის მერყეობის რისკი, რომელიც უარყოფით გავლენას ახდენს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე და მომგებიანობაზე. სავალუტო რისკი წარმოიშობა უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული აქტივებისა და ვალდებულებებისგან.

კომპანიას გააჩნია უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები. აქედან გამომდინარე, სავალუტო კურსის ცვლილება შესაძლოა მნიშვნელოვანი აღმოჩნდეს კომპანიისთვის.

მენეჯმენტი აკონტროლებს სავალუტო რისკს იმით, რომ ცდილობს აქტივები და ვალდებულებები ერთი და იმავე ვალუტაში ჰქონდეს.

შემდეგ გვერდზე მოცემულია კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ცხრილი ვალუტების მიხედვით (შესაბამისი ეკვივალენტებით ლარში). ინვესტიციები არაფულად აქტივებში არ წარმოშობს სავალუტო რისკებს.

2023 წლის 31 დეკემბრისათვის	ლარი	დოლარი	ევრო	სხვა ვალუტები	სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	3,627,017	10,067,688	14,056,432	4,200,615	31,951,752
ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები	302,893	3,066,049	6,863,619	4,125,840	14,358,401
გაცემული სესხები	21,229,904	137,779	655,395	-	22,023,078
სხვა აქტივები (გარდა არაფინანსური აქტივებისა)	50,591	2,164	-	-	52,755
სულ ფინანსური აქტივები	25,210,405	13,273,680	21,575,446	8,326,455	68,385,986
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	3,034,502	7,413,328	3,608,710	-	14,056,540
ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან გადასაღებელი თანხები	2,376,399	16,110,254	18,591,426	3,520,367	40,598,446
საიჯარო ვალდებულებები	99,347	507,294	-	-	606,642
სხვა ვალდებულებები (გარდა არაფინანსური ვალდებულებებისა)	289,206	41,378	21,799	648	353,031
სულ ფინანსური ვალდებულებები	5,799,454	24,072,254	22,221,935	3,521,015	55,614,659
წმინდა სავალუტო პოზიცია	19,410,950	(10,798,575)	(646,489)	4,805,440	
2022 წლის 31 დეკემბრისათვის					
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	3,580,323	9,479,548	8,978,366	3,343,075	25,381,312
ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები	186,606	1,823,348	7,433,617	2,950,697	12,394,268
გაცემული სესხები	16,581,214	163,192	744,238	-	17,488,644
სხვა აქტივები (გარდა არაფინანსური აქტივებისა)	180,234	239,595	-	-	419,829
სულ ფინანსური აქტივები	20,528,377	11,705,683	17,156,221	6,293,772	55,684,053
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	2,343,635	6,750,910	527,617	-	9,622,161
ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან გადასაღებელი თანხები	1,836,111	11,313,105	16,077,923	2,065,386	31,292,526
საიჯარო ვალდებულებები	414,227	554,098	14,763	-	983,087
სხვა ვალდებულებები (გარდა არაფინანსური ვალდებულებებისა)	161,449	145,703	15,660	-	322,812
სულ ფინანსური ვალდებულებები	4,755,422	18,763,815	16,635,963	2,065,386	42,220,586
წმინდა სავალუტო პოზიცია	15,772,955	(7,058,132)	520,258	4,228,386	

შენიშვნა 28 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

28.1 სავალუტო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ლარის მიმართ უცხოური ვალუტის კურსში ცვლილებების ზეგავლენის ანალიზი კომპანიის სრული შემოსავლების ანგარიშგებაზე სხვა ცვლადების უცვლელობის დროს. უარყოფითი თანხები წარმოადგენს წმინდა შემცირებას სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში ან კაპიტალში, დადებითი თანხები კი ასახავს წმინდა შესაძლო ზრდას. საბაზისო ვალუტა არის ლარი.

ვალუტა	ცვლილება კურსში	2023 წელი		2022 წელი	
		გავლენა მოგებაზე	გავლენა კაპიტალზე	გავლენა მოგებაზე	გავლენა კაპიტალზე
აშშ დოლარი	-10%	(1,079,857)	(917,879)	(705,813)	(599,941)
	-5%	(539,929)	(458,939)	(352,907)	(299,971)
	5%	539,929	458,939	352,907	299,971
	10%	1,079,857	917,879	705,813	599,941

სავალუტო რისკი წარმოიშობა, როდესაც კომპანია აფორმებს გარიგებებს უცხოურ ვალუტაში, გარდა მისი ფუნქციური ვალუტისა. სავალუტო რისკისგან დასაზღვევად, კომპანია შედის სვოპ კონტრაქტებში საქართველოს რეზიდენტ ბანკებთან.

28.2 ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი წარმოადგენს რისკს, რომ კომპანია ვერ შეძლებს დროულად მის მიმართ არსებული ვალდებულებების დაფარვას. ლიკვიდურობის რისკი წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის შეუსაბამობისას.

მენეჯმენტი ასეთი ტიპის რისკების მართვას ახდენს ვადიანობის ანალიზით, განსაზღვრავს რა კომპანიის სტრატეგიას მომავალი ფინანსური პერიოდისათვის. იმისათვის, რომ მართოს ლიკვიდურობის რისკი, კომპანია ახდენს მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების მუდმივ მონიტორინგს, რაც აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესის ნაწილია.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს ვადიანობის ანალიზს კომპანიის არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე დარჩენილი საკონტრაქტო ვადების მიხედვით. ქვემოთ წარმოდგენილი მონაცემები ეფუძნება კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ მიწოდებულ ინფორმაციას.

2023 წლის 31 დეკემბრისათვის	1 წელზე ნაკლები ვადის მქონე	1-დან 3 წლამდე ვადის მქონე	3-დან 5 წლამდე ვადის მქონე	5 წელზე მეტი ვადის მქონე	სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	31,951,752	-	-	-	31,951,752
ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები	14,358,401	-	-	-	14,358,401
გაცემული სესხები	14,247,853	2,685,475	1,948,413	3,141,337	22,023,078
სხვა აქტივები (გარდა არაფინანსური აქტივებისა)	52,755	-	-	-	52,755
სულ ფინანსური აქტივები	60,610,761	2,685,475	1,948,413	3,141,337	68,385,986
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	9,746,741	4,309,799	-	-	14,056,540
ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან გადასახდელი თანხები	40,598,446	-	-	-	40,598,446
საიჯარო ვალდებულებები	345,646	198,230	36,833	25,933	606,642
სხვა ვალდებულებები (გარდა არაფინანსური ვალდებულებებისა)	353,031	-	-	-	353,031
სულ ფინანსური ვალდებულებები	51,043,865	4,508,029	36,833	25,933	55,614,660
ლიკვიდურობის სხვაობა	9,566,896	(1,822,554)	1,911,580	3,115,404	12,771,326
წმინდა ლიკვიდურობის სხვაობა	9,566,896	7,744,342	9,655,922	12,771,326	

შენიშვნა 28 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

28.2 ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრისათვის	1 წელზე ნაკლები ვადის მქონე	1-დან 3 წლამდე ვადის მქონე	3-დან 5 წლამდე ვადის მქონე	5 წელზე მეტი ვადის მქონე	სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	25,381,312	-	-	-	25,381,312
ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები	12,394,268	-	-	-	12,394,268
გაცემული სესხები	9,933,952	1,962,535	1,450,834	4,141,323	17,488,644
სხვა აქტივები (გარდა არაფინანსური აქტივებისა)	419,829	-	-	-	419,829
სულ ფინანსური აქტივები	48,129,361	1,962,535	1,450,834	4,141,323	55,684,053
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	8,360,428	1,261,733	-	-	9,622,161
ფულადი გზავნილების კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები	31,292,526	-	-	-	31,292,526
საიჯარო ვალდებულებები	74,456	908,630	-	-	983,087
სხვა ვალდებულებები (გარდა არაფინანსური ვალდებულებებისა)	572,497	-	-	-	572,497
სულ ფინანსური ვალდებულებები	40,299,907	2,170,363	-	-	42,470,270
ლიკვიდურობის სხვაობა	7,829,454	(207,828)	1,450,834	4,141,323	13,213,783
წმინდა ლიკვიდურობის სხვაობა	7,829,454	7,621,626	9,072,459	13,213,783	

28.3 საპროცენტო რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა საპროცენტო განაკვეთებში ცვლილებებიდან, რომელიც ზეგავლენას მოახდენს ფულად ნაკადებზე ან ფინანსური აქტივების რეალურ ღირებულებებზე. კომპანიის საოპერაციო შემოსავალი და ფულადი ნაკადები არ არის დამოკიდებული საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებებზე, ვინაიდან, მიუხედავად იმისა, რომ კომპანიას აქვს მნიშვნელოვანი ოდენობის საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი აქტივები და ვალდებულებები, ყველა ამ ინსტრუმენტს აქვს ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც არ არის დამოკიდებული ბაზარზე არსებულ საპროცენტო განაკვეთების მერყეობაზე.

28.4 საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი, როდესაც ერთი მხარის მიერ ფინანსური ინსტრუმენტის ვალდებულებების შეუსრულებლობა გამოიწვევს მეორე მხარის მიერ ფინანსური დანაკარგების მიღებას. საკრედიტო რისკი წარმოიშობა ფული და ფულის ეკვივალენტებიდან, სესხებიდან და მოთხოვნებიდან. მაქსიმალური საკრედიტო რისკი კომპანიისთვის საანგარიშგებო თარიღისათვის იყო:

	31-დეკ-23	31-დეკ-22
ფული და ფულის ეკვივალენტები (ფული ბანკში)	21,986,439	16,200,490
ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები	14,358,401	12,394,268
გაცემული სესხები	22,023,078	17,488,644
სულ საკრედიტო რისკი	58,367,918	46,083,402

კომპანიის ფულადი სახსრები განთავსებულია ძალიან სანდო ფინანსურ ინსტიტუტებში და მენეჯმენტი დარწმუნებულია, რომ არანაირი საკრედიტო რისკი მათ ფულად სახსრებს არ ემუქრება.

გაცემული სესხები არის ერთადერთი მუხლი, რომელიც წარმოშობს საკრედიტო რისკს კომპანიისათვის. კომპანია ამ რისკს მართავს სესხის გაცემის სანაცვლოდ უზრუნველყოფის მოთხოვნით და სესხი/უზრუნველყოფის კოეფიციენტის საკმარისად მაღალ ღონეზე შენარჩუნებით, რათა მოხდეს ყველა შესაძლო დანაკარგის რისკის გადაფარვა.

ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები იფარება ანგარიშგების თარიღიდან მოკლე ვადაში. შესაბამისად, ამ მოთხოვნების მოკლევადიანი ბუნებიდან გამომდინარე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი არ აღიარდება 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

შენიშვნა 28 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

28.4 საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

კომპანიას გააჩნია პოლიტიკა და პროცედურები რისკების სამართავად, მათ შორის საკრედიტო კომიტეტი, რომელიც სასესიო აპლიკაციაში მოცემული ინფორმაციის ანალიზს ახდენს, რაც ამასთანავე აფასებს და ამცირებს საკრედიტო რისკს. საკრედიტო პოლიტიკის გადახედვა და დამტკიცება ხდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

დამატებით, კომპანია ქმნის გაუფასურების ანარიცხს გაცემული სესხებისთვის და შესაბამისად საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ზემოქმედება ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების გაცემული სესხების საბალანსო ღირებულებაში. კომპანია იყენებს გაუფასურების 3 დონიან მოდელს, რომელიც დაფუძნებულია ფინანსური აქტივის საწყისი აღიარების შემდგომ მისი საკრედიტო რისკის ხარისხის ცვლილებაზე. ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს კომპანიის მიერ გამოყენებულ გაუფასურების მეთოდს.

I დონე	II დონე	III დონე
(საწყისი აღიარება)	(საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა საწყისი აღიარების შემდეგ)	(გაუფასურებული აქტივი)
12-თვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარავი	არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

გაცემული სესხების საკრედიტო რისკსა და გაუფასურებასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია მე-5 შენიშვნაში.

შენიშვნა 29 ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები: რეალური ღირებულებები და სააღრიცხვო კლასიფიკაციები

29.1 რეალური ღირებულებები და სააღრიცხვო კლასიფიკაციები

რეალური ღირებულების გამოთვლის მიზანია განისაზღვროს ის ღირებულება, რაც შეფასების თარიღისათვის შეიძლება მიღებულ იქნას აქტივის გაყიდვიდან ან გადახდილ იქნას ვალდებულების დასაფარად ჩვეულებრივი ტრანზაქციის პირობებში ბაზრის მონაწილეთა შორის. მოუხდავად ამ მცდელობისა, რომ რეალურმა ღირებულებამ ასახოს ასეთი თანხა (რაც წინა წინადადებაშია ახსნილი), საოპერაციო გარემოსათვის დამახასიათებელი ჩვეულებრივი განუსაზღვრელობების და შეფასებებში შესაძლო სუბიექტური ფაქტორების არსებობის გამო, არ უნდა ვიგულისხმოთ, რომ რეალური ღირებულება ზუსტად ასახავს იმ თანხას, რაც შეიძლება აქტივის დაუყოვნებელი გაყიდვის შემთხვევაში იქნას მიღებული ან ვალდებულების დაუყოვნებელი დაფარვისთვის შეიძლება იყოს საჭირო.

ყველა ფინანსური ინსტრუმენტის შეფასებული რეალური ღირებულება დაახლოებით მათი საბალანსო ღირებულების ტოლია. ყველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების რეალური ღირებულება გამოითვლება ფულადი ნაკადების დისკონტირების მეთოდით, რომელიც ეფუძნება მომავალ ფულად ნაკადებს და მსგავსი ინსტრუმენტების დისკონტირების კოეფიციენტს საანგარიშო თარიღისათვის. კომპანია იყენებს შეფასების ფართოდ აღიარებულ მოდელს ჩვეულებრივი და უფრო მარტივი ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების განსაზღვრად, რომლებიც იყენებენ მხოლოდ თვალსაჩინო საბაზრო მონაცემებს და ხელმძღვანელობის მხრიდან მცირედი დაშვებებისა და შეფასებების გამოყენება სჭირდებათ.

29.2 რეალური ღირებულების იერარქია

კომპანია შემდეგ იერარქიას იყენებს სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისათვის:

დონე 1 ანალოგიური ფინანსური ინსტრუმენტების კოტირებული (არაკორექტირებული) ფასები მოქმედ ბაზარზე.

დონე 2 შემაჯალი მონაცემები გარდა იმისა, რაც პირველ დონეშია ჩაწერილი და რომლებიც ხელმისაწვდომია როგორც პირდაპირ (ფასები), ასევე ირიბად (ფასებისგან წარმოებული). ეს კატეგორია მოიცავს ინსტრუმენტებს, რომლებიც შეფასებულია შემდეგი მონაცემების გამოყენებით: აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული საბაზრო ფასები მსგავსი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის; კოტირებული ფასები მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის, რაც განიხილება, როგორც ნაკლებად აქტიური; ან შეფასების სხვა მეთოდები, რომლის ფარგლებში ყველა მნიშვნელოვანი შემაჯალი მონაცემი ხელმისაწვდომია პირდაპირ ან ირიბად საბაზრო მონაცემებიდან გამომდინარე.

დონე 3 არათვალსაჩინო რესურსები. აღნიშნული კატეგორია შედგება ყველა ინსტრუმენტისგან, რომლის ფარგლებში შეფასების მეთოდიკა მოიცავს მონაცემებს, რომლებიც არ ეფუძნება თვალსაჩინო მონაცემებს და ხელმისაწვდომი შემაჯალი მონაცემები მნიშვნელოვან გავლენას ახდენენ ინსტრუმენტის შეფასებაზე. აღნიშნული კატეგორია მოიცავს ინსტრუმენტებს, რომელთა შეფასება ხდება მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის კოტირებული ფასების საფუძველზე, რომლის ფარგლებში მნიშვნელოვანი არათვალსაჩინო კორექტირებები ან დაშვებებია საჭირო, რათა აისახოს სხვაობები ინსტრუმენტებს შორის.

სს მისო ინტელექსპრესი
ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 30 კაპიტალის ადეკვატურობა

მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებს საქართველოს ეროვნული ბანკი უსაზღვრავს კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებს. ეროვნული ბანკის მოთხოვნის თანახმად მიკროსაფინანსო ორგანიზაციისთვის კაპიტალის მინიმალური ოდენობა უნდა შეადგენდეს 1 მილიონ ლარს. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სს მისო ინტელექსპრესის სააქციო კაპიტალი არის 5,100,000 ლარი. კომპანია აკმაყოფილებს მინიმალური საწესდებო კაპიტალის მოთხოვნებს. (2022: 1,100,000 ლარი)

შენიშვნა 31 დაკავშირებული მხარეები

ზოგადად, მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებული მხარეების ტრანზაქციების და ნაშთების დეტალები საანგარიშგებო პერიოდისათვის მოცემულია ქვემოთ:

ნაშთი დაკავშირებულ მხარეებთან 31-დეკ-2023	გადასახდელი ხელფასები	მიღებული სესხები	საიჯარო ვალდებულებები	გაცემული სესხი	სხვა აქტივები	სხვა ვალდებულება
აქციონერები	-	-	-	-	-	-
უმაღლესი ხელმძღვანელობის წევრები	-	-	-	221,793	-	-
სხვა დაკავშირებული მხარეები	-	714,479	179,500	92,117	42,906	39,518
სულ	-	714,479	179,500	313,910	42,906	39,518

ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან 2023 წელი	საპროცენტო ხარჯი	გადახდილი სესხი	გადახდილი პროცენტი	საპროცენტო შემოსავალი	ხელფასის ხარჯი	სხვა ხარჯი	ლომბარდის მომსახურების ხარჯი
აქციონერები	-	-	-	-	36,797	-	-
უმაღლესი ხელმძღვანელობის წევრები	247	179,155	-	33,603	195,000	-	-
სხვა დაკავშირებული მხარეები	22,702	4,660,705	-	23,790	240,306	-	577,237
სულ	22,949	4,839,860	-	57,393	472,103	-	577,237

ნაშთი დაკავშირებულ მხარეებთან 31-დეკ-2022	გადასახდელი ხელფასები	მიღებული სესხები	საიჯარო ვალდებულებები	გაცემული სესხი	სხვა აქტივები	სხვა ვალდებულება
აქციონერები	-	100,846	-	-	-	-
უმაღლესი ხელმძღვანელობის წევრები	-	-	-	216,395	-	-
სხვა დაკავშირებული მხარეები	-	327,903	79,622	209,807	6,322	24,893
სულ	-	428,749	79,622	426,203	6,322	24,893

ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან 2022 წელი	საპროცენტო ხარჯი	გადახდილი სესხი	გადახდილი პროცენტი	საპროცენტო შემოსავალი	ხელფასის ხარჯი	სხვა ხარჯი	ლომბარდის მომსახურების ხარჯი
აქციონერები	14,700	14,700	-	-	39,889	-	-
უმაღლესი ხელმძღვანელობის წევრები	1,092	203,825	8,553	31,364	203,499	-	-
სხვა დაკავშირებული მხარეები	18,253	3,650,447	117,748	33,931	355,435	43,932	500,642
სულ	34,046	3,868,972	126,301	65,295	598,823	43,932	500,642

შენიშვნა 32 პირობითი ვალდებულებები

32.1 სასამართლო დავები

ბიზნესის ჩვეულებრივი ფუნქციონირების პირობებში კომპანია ჩართულია სასამართლო დავებში იმ კლიენტებთან, რომლებმაც დაარღვიეს სასესხო ხელშეკრულების პირობები. ფინანსური ანგარიშგების თარიღისათვის არ არის ცნობილი კომპანიის წინააღმდეგ აღძრული, შეჩერებული ან სასამართლოში დავის გადატანის რისკის მქონე დავების შესახებ, რამაც შესაძლოა მნიშვნელოვნად იმოქმედოს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე.

შენიშვნა 33 საწარმოს უწყვეტობის განხილვა

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მენეჯმენტი განიხილავს საწარმოს უწყვეტობასთან დაკავშირებულ საკითხებს, რათა დარწმუნდეს, რომ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა საწარმოს უწყვეტობის პრინციპის საფუძველზე სამართლიანია. მენეჯმენტი მიიჩნევს და დარწმუნებულია, რომ კომპანიის უწყვეტ ფუნქციონირებას საფრთხე არ ემუქრება და არც თვითონ აქვს კომპანიის ლიკვიდაციის ან საქმიანობის მნიშვნელოვანი შეზღუდვის გეგმები.

შენიშვნა 34 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

ბალანსის თარიღის შემდგომ კომპანიამ გამოაცხადა დივიდენდები ჩვეულებრივ აქციებზე 215,000 ლარის ოდენობით.

ბალანსის თარიღის შემდგომ აღვილი არ ჰქონია სხვა ისეთ მოვლენებს, რომლებიც გამოიწვევდა დამატებით შესწორებებს და ცვლილებებს მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

დამოუკიდებელი აუდიტორის მოსაზრება “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის პუნქტების მოთხოვნების შესაბამისად**სს „მისო ინტელექსპრესის“ პარტნიორებს და ხელმძღვანელობას**

ჩვენ გამოვთქვით არამოდიფიცირებული მოსაზრება სს „მისო ინტელექსპრესის“ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2024 წლის 17 ივნისს რომელიც მოიცავდა 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ ფინანსურ პერიოდს. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს იმ მოვლენებს, ინფორმაციასა და მათ შედეგებს, რომლებიც ცნობილი გახდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ. მმართველობის ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენები, ინფორმაცია და მათი შედეგები, რომლებიც ცნობილი გახდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ, არ არის ჩვენ მიერ აუდიტირებული.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის მმართველობითი ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი ვალდებულებაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ 2024 წლის 26 სექტემბერს წარმოდგენილი მმართველობითი ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედრელობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- იმ ფინანსური წლის მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, თანხვედრაშია ამავე ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობის ანგარიშგება მოიცავს “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

სოფიო აბაიაძე / სერტიფიცირებული აუდიტორი / პარტნიორი

ფირმის რეგისტრაციის ნომერი: SARAS-F-320544

აუდიტორის რეგისტრაციის ნომერი: SARAS-A-417263

თარიღი: 2024 წლის 26 სექტემბერი

თბილისი, საქართველო

მმართველობის ანგარიშგება

ინტელექსპრესი | 2023 წ

შესავალი

წინამდებარე დოკუმენტი მიზნად ისახავს წარმოაჩინოს სს მისო „ინტელექსპრესის“ ძირითადი მიზნები და ის ღირებულებები, რომლებსაც ეფუძნება კომპანიის საქმიანობა. მმართველობის ანგარიშგება მოიცავს კომპანიის დაარსებიდან განვლილი პერიოდის მოკლე აღწერას, ამ მანძილზე არსებული მიღწევებისა და კომპანიის დღევანდელი მდგომარეობის შესახებ ინფორმაციას.

დოკუმენტი აერთიანებს კომპანიის საქმიანობის ძირითადი მიმართულებებისა და მომხმარებელთათვის შეთავაზებული პროდუქტების შესახებ ინფორმაციას. ამასთანავე, წინამდებარე დოკუმენტი აცნობს მის მკითხველს კომპანიის მიერ დასახულ სამომავლო გეგმებსა და ბიზნესის განვითარების შესახებ ძირითად ხედვას. მმართველობითი ანგარიშგება ასევე შეიცავს ინფორმაციას იმ არსებითი რისკების შესახებ, რომელიც ქმნის ან შესაძლოა შექმნას წინაღობები ბიზნესის საქმიანობაში და კომპანიის მიერ შემუშავებულ გეგმებს მათი თავიდან აცილებისა და მათთან გამკლავების მიზნით.

დავით თავართქილაძე

გენერალური დირექტორი

სს მისო ინტელექსპრესი

თარიღი: სექტემბერი 26, 2024

შესავალი	1
სარჩევი	2
კომპანიის შესახებ	3
კომპანიის საქმიანობა	5
ფულადი გზავნილების განხორციელების მომსახურება	5
ვალუტის კონვერტაციის მომსახურება	5
საკრედიტო მომსახურება	6
ინფორმაცია ფილიალების შესახებ	6
ინფორმაცია კომპანიის ძირითადი პარტნიორების შესახებ	7
კომპანიის წილი ფულადი გზავნილების ბაზარზე	8
კომპანიის განვითარების გეგმა	8
რისკების მართვა	8
საკუთარი აქციების შეძენის შესახებ ინფორმაცია	9
რუსეთ-უკრაინის ომის გავლენა	9
დანართი N1	10

საქმიანობის მიმოხილვა

კომპანიის შესახებ

სააქციო საზოგადოება მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „ინტელექსპრესი“ დაფუძნდა 2006 წლის 28 სექტემბერს. თავდაპირველად კომპანიის ორგანიზაციულ-სამართლებრივ ფორმად განისაზღვრა შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, სააქციო საზოგადოებად გარდაქმნა კი განხორციელდა 2018 წლის 13 თებერვალს.

მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის სტატუსი კომპანიამ მოიპოვა საქართველოს ეროვნული ბანკის ვიცე-პრეზიდენტის 2007 წლის 23 მარტის N143 განკარგულების საფუძველზე. აღნიშნული განკარგულების თანახმად, კომპანია დარეგისტრირდა საქართველოს ეროვნულ ბანკში N70307 სარეგისტრაციო ნომრით და გახდა უფლებამოსილი განეხორციელებინა „მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლით გათვალისწინებული საქმიანობა.¹

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა მოიცავს სამ ძირითად მიმართულებას: ფულადი გზავნილების, საკრედიტო მომსახურებისა და სავალუტო ოპერაციების განხორციელებას. აღსანიშნავია, რომ კომპანია წარმოადგენს საერთაშორისო ფულადი გზავნილების სისტემა - „ინტელექსპრესის“ საოპერაციო და საპროცესინგო ცენტრს. განვლილი პერიოდის მანძილზე ბანკებთან, ფინანსურ ინსტიტუტებთან და საგადახდო სისტემებთან თანამშრომლობის დამყარების საფუძველზე მსოფლიო მასშტაბით, კომპანიამ შეძლო ფულადი გზავნილების სფეროში საქმიანობის არეალის გაფართოება. დღევანდელი მდგომარეობით ფულადი გზავნილების განმახორციელებელი სისტემა ინტელექსპრესი წარმოდგენილია მსოფლიოს 70-ზე მეტ ქვეყანაში.

კომპანიას მამოძრავებელ უმთავრეს მიზანს წარმოადგენს ემიგრანტებისთვის და მათი ოჯახის წევრებისთვის ფინანსური სერვისების შეთავაზებას.

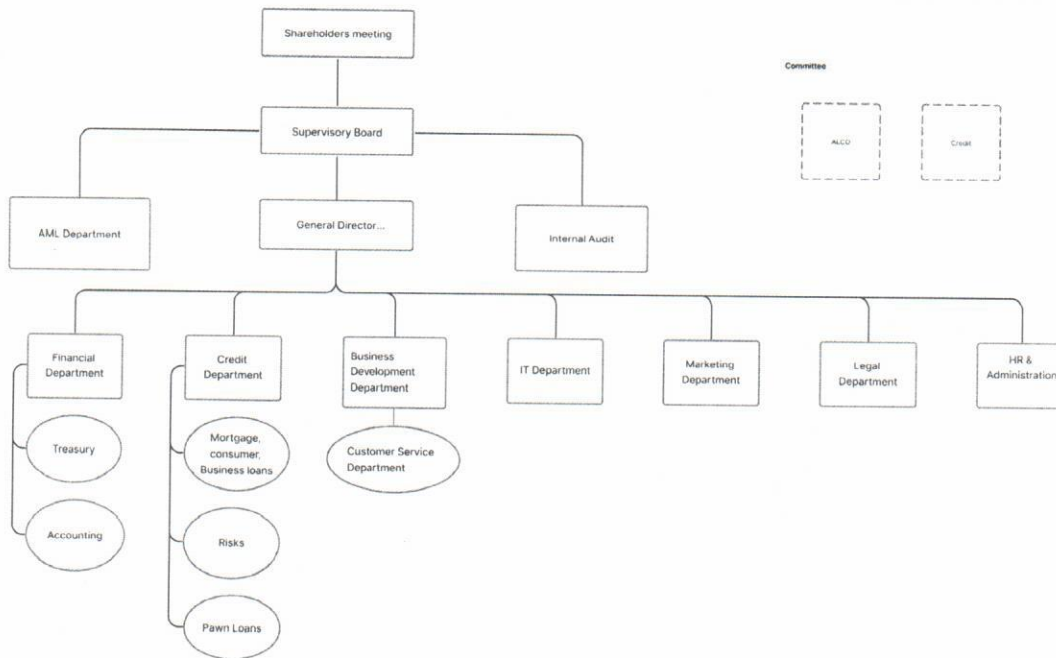
კომპანიის უმაღლეს მმართველობით ორგანოს წარმოადგენს აქციონერთა საერთო კრება, რომლის კომპეტენციაც მოიცავს კომპანიის არსებით საკითხებზე გადაწყვეტილების მიღებას. კომპანიის საქმიანობაზე ზედამხედველობას ახორციელებს 3 პირისაგან შემდგარი სამეთვალყურეო საბჭო, ხოლო კომპანიის საქმიანობის ყოველდღიურ მართვას კი გენერალური დირექტორი.²

¹ იხ. დანართი N1

² დეტალური ინფორმაცია მმართველობით ორგანოთა კომპეტენციების შესახებ იხ. კომპანიის წესდებაში, რომელიც ხელმისაწვდომია საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს ოფიციალურ ვებ-გვერდზე (<https://napr.gov.ge/>).

კომპანიის შიდა ორგანიზაციული სტრუქტურა

intelexpress.org structure

ინტელექსპრესი საქართველოში წარმოადგენს საერთაშორისო ფულადი გზავნილების განმახორციელებელ ერთ-ერთ წამყვან სისტემას, რომელიც ქვეყნის მასშტაბით 2023 წელს იკავებდა ბაზრის 9%-ს. კომპანია საქართველოს ტერიტორიაზე წარმოადგენილია 23 ფილიალით და აერთიანებს 220 მაღალ კვალიფიციურ თანამშრომელს. კომპანიის მმართველობით პოზიციებს იკავებენ პროფესიონალები, რომელთაც აქვთ საბანკო და ფულადი გზავნილების ინდუსტრიაში მოღვაწეობის 20 წელზე ხანგრძლივი გამოცდილება.

დაფუძნების დღიდან კომპანიის არსებობის 17 წლიანი პერიოდის მანძილზე, ინტელექსპრესმა შეძლო დაემკვიდრებინა ფულადი გზავნილების სფეროში წამყვანი პოზიცია საქართველოს ტერიტორიაზე და გაეფართოვებინა საქმიანობის არეალი ამ დარგში მის ფარგლებს გარეთ.

2006 წელი - ინტელექსპრესის დაფუძნება; საქართველოს ეროვნულ ბანკში რეგისტრაცია და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის სტატუსის მოპოვება;

2007 წელი - ინტელექსპრესის თანამშრომლობა გენერალურ პარტნიორთან - "IntelExpress Payment Institute S.A."

- პარტნიორების ჩართვა დსთ-ს ქვეყნებში: უკრაინა, მოლდავეთი, სომხეთი, რუსეთი, ტაჯიკეთი, უზბეკეთი...

2008 წელი - პარტნიორთა ქსელის გაფართოება ევროპის ქვეყნებში: იტალია, ესპანეთი, რუმინეთი, პოლანდია, ბელგია.

2009 წელი - პარტნიორთა ქსელის გაფართოება აზიის ქვეყნებში: ფილიპინები, ინდონეზია, ისრაელი, ეგვიპტე...

- სალომზარდე სესხების ბაზარზე შესვლა

2010 წელი - აქტიურად შესვლა დიდ ბრიტანეთის ბაზარზე, პარტნიორ "Tabori Transfer Ltd"-სთან თანამშრომლობით.

- პარტნიორთა ქსელის გაფართოება შორეულ აღმოსავლეთში: ჩინეთი, მონღოლეთი, ვიეტნამი...

2011 წელი - საქართველოს ბაზარზე არსებული კომერციული ბანკების მეშვეობით იპოთეკური სესხების ბაზარზე შესვლა

- უკრაინის ეროვნული ბანკის მიერ საერთაშორისო საგადახდო სისტემად რეგისტრაცია

2012 წელი - სომხურ ბაზარზე მოქმედ 13 ბანკთან თანამშრომლობის დამყარება

2013 წელი - დასავლეთ ევროპის 5 საგადახდო სისტემასთან თანამშრომლობის დამყარება

- იმპოტეკური სესხების ბაზარზე საკუთარი კაპიტალით შესვლა
- 2015 წელი - MasterCard-ის სისტემის ძირითადი წევრის სტატუსის მოპოვება
- უკრაინის ეროვნული ბანკის მიერ საერთაშორისო საგადახდო სისტემის რეგისტრაციის განახლება
- 2016 წელი - საქართველოს მასშტაბით ფილიალების გახსნა
- 2017 წელი - ყაზახეთის ეროვნული ბანკის მიერ საერთაშორისო საგადახდო სისტემაზე რეგისტრაცია
- 2018 წელი - უკრაინაში „მნიშვნელოვანი საგადახდო სისტემის“ სტატუსის მინიჭება
- 2020 წელი - სეპას გადახდების დაწყება საქართველოში.
- 2021 წელი - საქმიანობის დაწყება თურქეთში
- 2023 წელი - პირდაპირ პარტნიორობის დაწყება უზბეკურ ბანკებთან

კომპანიის საქმიანობა

ფულადი გზავნილების განხორციელების მომსახურება

კომპანიამ ფულადი გზავნილების სფეროში საქმიანობის განხორციელება დაიწყო 2007 წელს ეროვნულ ბანკში მიკროსაფინანსო ორგანიზაციად რეგისტრაციის შემდგომ. კომპანია მომხმარებელს სთავაზობს ფულადი გზავნილების განხორციელებას:

- საერთაშორისო დონეზე;
- ლოკალურ დონეზე.

სისტემა ძირითადად ემსახურება ფულად გზავნილებს ევროპის ქვეყნებიდან, ყოფილი დსთს ქვეყნების და შორეული აზიის მიმართულებით. როგორებიცაა: უკრაინა, მოლდოვა, სომხეთი, უზბეკეთი და სხვა, ხოლო შორეულ აზიაში ფილიპინები, პაკისტანი, ბანგლადეში, ინდონეზია და ა.შ.

ვალუტის კონვერტაციის მომსახურება

კომპანია მომხმარებელს ვალუტის კონვერტაციის სერვისს სთავაზობს 2007 წლიდან ამ მხრივ, აღსანიშნავია, რომ ინტელექსპრესი წარმოადგენს ბლუმბერგის სავაჭრო სისტემის მონაწილეს. აღნიშნული კომპანიას აძლევს შესაძლებლობას ივაჭროს ფინანსური ინსტიტუტების ძირითად სავაჭრო პლატფორმაზე დამოუკიდებლად და შესაბამისად, შესთავაზოს მომხმარებელს ვალუტის კონვერტაციისთვის კონკურენტული პირობები. ინტელექსპრესი კონვერტაციებს ასრულებს 35-ზე მეტ ვალუტაში. შემოსავალმა სავალუტო საქმიანობიდან შეადგინა 6,1 მლნ ლარი, რაც 0,8 მლნ ლარით ნაკლებია წინა წლის იგივე მაჩვენებელზე.

ინფორმაცია ფინანსური მაჩვენებლების შესახებ

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს მისო ინტელ ექსპრესის ჯამური აქტივების ღირებულება შეადგენს - 73,607,391 ლარს; (2022 წელი - 60,273,039 ლარი)

კაპიტალის ჯამური ღირებულება შეადგენს 17,717,237 ლარს; (2022 წელი - 17,249,528 ლარი)

2023 წელს კომპანიის წმინდა მოგება შემცირებულია წინა პერიოდთან შედარებით და შეადგინა 2,423,208 ლარი, ხოლო 2022 წელს 5,202,893 ლარი.

საკრედიტო მომსახურება

ინტელექსპრესი მიკრო დაკრედიტების ბაზარს შეუერთდა 2009 წელს. კომპანიამ თავდაპირველად საკრედიტო მომსახურება დაიწყო მომხმარებელთათვის სალომბარდე სესხების შეთავაზებით. ამჟამად სალომბარდე სესხები პორტფელის 60%-ზე მეტს შეადგენს.

2011 წელს კომპანიამ ერთ-ერთ ქართულ ბანკთან თანამშრომლობით დაიწყო იპოთეკური სესხების გაცემა. დასახელებული იპოთეკური სესხების გაცემის პროცესში ინტელექსპრესი წარმოადგენდა შუამავალ რგოლს ბანკსა და კომპანიის ერთგულ მომხმარებელს შორის. 2014 წლიდან კომპანიამ იპოთეკური სესხების გაცემა დაიწყო საკუთარი რესურსით.

იპოთეკურ დაკრედიტებას კომპანია სთავაზობს მომხმარებლებს მათი ფინანსური მდგომარეობის შესწავლის შემდგომ. იპოთეკური სესხის განაცხადის დეტალური შესწავლა/ანალიზი ხორციელდება კომპანიაში დასაქმებული მაღალ-კვალიფიციური საკრედიტო ოფიცრების მიერ, ხოლო საბოლოო გადაწყვეტილება იპოთეკური სესხების გაცემის შესახებ მიიღება გენერალური დირექტორის, კომპანიის საკრედიტო და იურიდიული განყოფილებების უფროსებისაგან დაკომპლექტებული საკრედიტო კომიტეტის მიერ.

საკრედიტო მომსახურების კუთხით კომპანია მომხმარებელს სთავაზობს შემდეგ პროდუქტებს:

- სალომბარდე სესხები - სწრაფი, მოკლე-ვადიანი სესხის სახე, რომლის უზრუნველყოფაც ხორციელდება ძვირფასი ლითონებით დამზადებული ნაკეთობებით;
- იპოთეკური სესხები - უძრავი ქონების შეძენის, რემონტისა თუ სამომხმარებლო მიზნობრივობით გაცემული გრძელვადიანი სესხის სახე, რომლის უზრუნველყოფაც ხორციელდება უძრავი ქონებით.
- სამომხმარებლო სესხები - ფიზიკური პირებზე გაცემული არაუზრუნველყოფილი სესხები, შედარებით მცირე მოცულობის თანხებზე (5 000 ლარამდე).

2023 წლის განმავლობაში ინტელექსპრესის საკრედიტო დაბანდება გაიზარდა 4.6 მლნ ლარით და 22 მლნ ლარი შეადგინა. შემოსავალმა კი 3.5 მლნ ლარი შეადგინა.

ინფორმაცია ფილიალების შესახებ

ინტელექსპრესი საქართველოს მასშტაბით საქმიანობას ახორციელებს 23 ფილიალისა და სერვის ცენტრის მეშვეობით. კომპანიის ფილიალები წარმოდგენილია: თბილისში, ქუთაისში, გორში, რუსთავში, ბათუმში, თელავში, ზუგდიდში, ახალქალაქში, ფოთსა და ზესტაფონში. ფილიალები მომხმარებელს მომსახურებას სთავაზობენ ყოველდღე, შაბათ-კვირის ჩათვლით.

ინტელექსპრესი აქტიურად თანამშრომლობს საქართველოს ბაზარზე მოქმედ ისეთ კომერციულ ბანკებსა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებთან, როგორებიცაა: სს „თიბისი ბანკი“; სს „საქართველოს ბანკი“; სს „ლიბერთი ბანკი“; სს „ბაზის ბანკი“; სს „ტერაბანკი“; სს „ქართუ ბანკი“; სს „სილქ როუდ ბანკი“; ს.ს. კრედიტ ბანკი; სს მისო „კრისტალი“; შპს მისო „სმარტ ფინანსი“; სს მისო „მიკრო ბიზნეს კაპიტალი“ და სხვა.

აღსანიშნავია, რომ საქართველო სისტემის ჭრილში სრულად ცენტრალიზებულია, რაც ნიშნავს, რომ ფულადი გზავნილების მომხმარებელს აქვს შესაძლებლობა გაანადღოს ფულადი გზავნილი საქართველოს ტერიტორიაზე ბანკსა თუ ინტელექსპრესის ფილიალებში.

ინფორმაცია კომპანიის ძირითადი პარტნიორების შესახებ

ინტელექსპრესის საქმიანობა ძირითადად მოიცავს პარტნიორი კომპანიებთან წარმატებულ თანამშრომლობას. ინტელექსპრესის ძირითადი პარტნიორები წარმოდგენილები არიან: საბერძნეთში, დიდ ბრიტანეთში, იტალიაში და კვიპროსში. დასახელებულ ქვეყნებში არსებულ კომპანიებს შორის გაფორმებულია სტრატეგიული თანამშრომლობის შესახებ ხელშეკრულება, რომლის საფუძველზეც ფუნდამენტურ საკითხებზე გადაწყვეტილების მიღება ხორციელდება ერთობლივად.

საბერძნეთი

ინტელექსპრესის გენერალურ პარტნიორ კომპანიას წარმოადგენს საბერძნეთში დაფუძნებული IntelExpress Payment Institution S.A. ეს უკანასკნელი რეგისტრირებულია საბერძნეთის ცენტრალური ბანკის მიერ და ფლობს ავტორიზებული საგადახდო ინსტიტუტის ლიცენზიას (Authorized Payment Institution), რომელიც ანიჭებს კომპანიას უფლებამოსილებას განახორციელოს საგადახდო (მათ შორის, საგადახდო ანგარიშების გახსნა/მომსახურება, ფულადი გზავნილის) მომსახურება ევრო-კავშირის მასშტაბით. IntelExpress Payment Institution S.A. საბერძნეთში საქმიანობას ახორციელებს 7 საკუთარი ფილიალისა და აგენტების მეშვეობით და დღევანდელი მონაცემებით, საბერძნეთის ფულადი გზავნილების ბაზარზე იკავებს მოწინავე რიგებს, Western Union-თან და Money Gram-თან ერთად. საბერძნეთის ცენტრალურ ბანკში მოპოვებული ლიცენზია ინტელექსპრესს აძლევს უფლებამოსილებას განახორციელოს საგადახდო საქმიანობა სრულიად ევროკავშირის ტერიტორიაზე.

იტალია - IntelExpress Italy

ინტელექსპრესის პარტნიორი იტალიაში არის კომპანია "Inex Express Srl", რომელიც ასევე წარმოადგენს საბერძნეთში რეგისტრირებული "IntelExpress Payment Institution S.A."-ის უცხოურ აგენტს და შესაბამისად, იტალიაში ფლობს იმავე უფლებამოსილებებს საგადახდო მომსახურების განხორციელების კუთხით, რასაც ზემოაღნიშნული ბერძნული კომპანია. ინტელექსპრესის წარმომადგენლობა იტალიაში მდებარეობს ქალაქ ბარში და რომში, რომელიც იტალიის მასშტაბით მიიჩნევა ქართველი ემიგრანტების მიერ ერთ-ერთ ყველაზე დასახლებულ ქალაქად.

ინტელექსპრესი მისი პარტნიორებისა და აგენტების მეშვეობით ასევე წარმოდგენილია ევროპის მრავალ სხვა ქვეყანაში, კერძოდ: ესპანეთში, ბელგიაში, ჰოლანდიაში, შვეიცარიაში, შვედეთში, პორტუგალიაში, გერმანიაში, დანიაში, ბულგარეთში, ჩეხეთსა და რუმინეთში.

ინტელექსპრესი აქტიურად თანამშრომლობს უკრაინაში, მოლდავეთში, სომხეთში და უზბეკეთში არსებულ ბანკებთან და საგადახდო ინსტიტუტებთან.

კომპანია პარტნიორების მეშვეობით ასევე წარმოდგენილია შორეულ აღმოსავლეთში, კერძოდ, ფილიპინებში, ბანგლადეშში, პაკისტანსა, ინდონეზიაში და სხვა.

კომპანიის წილი ფულადი გზავნილების ბაზარზე

ფულადი გზავნილების ბაზრის ამსახველ სტატისტიკური მონაცემების გამოქვეყნება ხორციელდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ყოველთვიურად. მოცემული სტატისტიკური მონაცემების თანახმად 2023 წლის მანძილზე ინტელექსპრესის წილი საქართველოს ფულადი გზავნილების ბაზარზე მერყეობდა 7%-სა და 12%-ს შორის.

კომპანიის განვითარების გეგმა

რამდენადაც ფულადი გზავნილების სფეროში კომპანიის მომხმარებელთა უმეტეს ნაწილს წარმოადგენენ საქართველოდან, ყოფილი დსთ-სა და შორეული აზიის ქვეყნებიდან ოჯახის შესანახად უცხოეთში წასული ემიგრანტები, ინტელექსპრესის საქმიანობის ძირითადი მიმართულება მნიშვნელოვანწილად დამოკიდებულია მიგრაციის ტენდენციებსა და საერთაშორისო ეკონომიკურ განვითარებაზე. საერთაშორისო ფულადი გზავნილების კუთხით, კომპანია აქცენტს აკეთებს ევროპის, თურქეთის, ჩრდილოეთ ამერიკის ქვეყნებიდან, დსთ-სა და შორეულ აზიაში ფულად გზავნილებზე.

რისკების მართვა

ინტელექსპრესის საქმიანობა დაკავშირებულია სხვადასხვა სახის რისკებთან, რომელთა გაანალიზებაზე, შეფასებასა და მინიმუმამდე დაყვანის უზრუნველყოფაზეც კომპანია ზრუნავს გამუდმებით. კომპანიის წინაშე არსებული ძირითადი რისკები მოიცავს: საკრედიტო, ლიკვიდობის, საოპერაციო, სამართლებრივსა და სისტემურ რისკებს.

საკრედიტო რისკი

მთავარი საკრედიტო რისკი, რომლის წინაშეც ინტელექსპრესი დგას წარმოადგენს პარტნიორების/აგენტების მიერ კომპანიის წინაშე არსებული დაუფარავი ვალდებულებების არსებობა. საკრედიტო რისკის კონტროლი ხორციელდება კომპანიის რისკების დეპარტამენტის მიერ, პარტნიორების/აგენტების ფინანსურ ანგარიშგებათა ყოველწლიური შესწავლის/ანალიზისა და მათი მდგომარეობიდან გამომდინარე შესაბამისი ლიმიტებისა და ვალდებულებათა მაქსიმალური ზღვრების დაწესების საფუძველზე. აღნიშნული ლიმიტებისა და ზღვრების გადახედვა (გაზრდა/შემცირება), ისევე როგორც ანგარიშსწორებების სიხშირე შესაძლოა შეიცვალოს არსებული მაჩვენებლების საფუძველზე.

ლიკვიდობის რისკი/ფულადი ნაკადების რისკები

ინტელექსპრესი მართავს დღიური ლიკვიდობის პოზიციებს და რისკებს იმისათვის, რომ დროულად შეასრულოს საგადასახადო და საანგარიშსწორებო ვალდებულებები, როგორც ნორმალურ ასევე სტრესულ გარემოში, და უზრუნველყოს საგადასახადო და საანგარიშსწორებო სისტემების შეუფერხებელი ფუნქციონირება. საქართველოს ეროვნული ბანკი, როგორც მარეგულირებელი, აკონტროლებს ინტელექსპრესის ლიკვიდობის პოზიციებს. საოპერაციო რისკების კონტროლი ხდება მენეჯმენტის სხვადასხვა დონეებზე და საგანგებო სიტუაციებში (2008წ ომი, პარტნიორი სისტემის გაკოტრება 2014 წელს, 2020 წლის პანდემია, 2022 წელს კი რუსეთ-უკრაინის ომი). იკრიბება საოპერაციო რისკების კომიტეტი და ხდება პრობლემის განხილვა და კონკრეტული გადაწყვეტილებების მიღება.

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკების მნიშვნელობა წინა პლანზე კომპანიისათვის ბოლო პერიოდში წამოიწია. საოპერაციო რისკები თავის თავში აერთიანებს, როგორც ტექნიკურ რისკებს (პროგრამულ და ქსელურ უზრუნველყოფასთან დაკავშირებულ), ისე ფორს-მაჟორულ სიტუაციებს. მსგავსი რისკების მინიმიზაციისათვის ინტელექსპრესს შემუშავებული აქვს ე.წ. „Business continuity plan“, ანუ გეგმა თუ როგორ უნდა იმოქმედოს კომპანიამ ზოგადად და უშუალოდ სისტემა ინტელექსპრესმა ასეთი საშიშროებების დადგომის შემთხვევაში (მაგ.: ომი, ბუნებრივი სტიქია თუ სხვა).

სამართლებრივი რისკი

საქართველოს საკანონმდებლო სივრცეში ასოცირების ხელშეკრულების შემდგომ და ევროკავშირთან დაახლოების პროცესში, აქტიურად შეინიშნება საფინანსო სექტორში განხორციელებული ძირეული ცვლილებები, რომლებიც ხორციელდება ახალი საკანონმდებლო აქტების შემუშავებისა თუ საკანონმდებლო ცვლილებების საფუძველზე. სამართლებრივი რისკები თავის თავში აერთიანებს საკანონმდებლო ცვლილებებითა და მარეგულირებელი ორგანოების მიერ შემუშავებული ახალი რეგულაციებით კომპანიაზე ახალი მოთხოვნებისა და შეზღუდვების გავრცელებას. ეს უკანასკნელი აერთიანებს შესაბამის ნებართვებთან დაკავშირებულ საკითხებს, საკრედიტო სფეროში საფინანსო სექტორისათვის შემუშავებულ შეზღუდვებსა და ა.შ.

საკუთარი აქციების შეძენის შესახებ ინფორმაცია

2023 წელს სს მისო ინტელ ექსპრესმა შეისყიდა სს ბალავარის 24.06% წილი, ღირებულებით 743,044 ლარი.

წარმოებული კვლევები

2023 წელს, კომპანიას არ ჩაუტარებია საკუთარ საქმიანობასთან ან/და მის განვითარებასთან დაკავშირებული კვლევები.

რუსეთ-უკრაინის ომის გავლენა

რუსეთ-უკრაინის ომს სერიოზული გავლენა ქონდა მთლიანად რეგიონზე, და განსაკუთრებით ინტელექსპრესზე, რომელიც აქტიურადაა წარმოდგენილი უკრაინაში და უკრაინა სისტემისთვის ერთ-ერთი წამყვანი და მნიშვნელოვანი ბაზარია. 2022 წლის თებერვლის შემდეგ უკრაინის ბრუნვები სისტემაში რამოდენიმეჯერ შემცირდა. თუმცა მეორეს მხრივ ამ პროცესებმა დამატებითი ნიშებიც გააჩინა, და ინტელექსპრესმა აგრესიულად დაიწყო მოლდოვის და სხვა დსთს ქვეყნების მიმართულებით განვითარება. საბოლოო ჯამში ახალი ბაზრებზე გააქტიურებით კომპანიამ მოახერხა დაეკომპენსირებინა უკრაინიდან დაკარგული შემოსავლები. 2023 წელს კი უკვე შეინიშნებოდა უკრაინის ბაზრის დასტაბილურებაც.

მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ საქართველოს კანონი

(2018 წლის 26 სექტემბერის მდგომარეობით)

მუხლი 4

4.1 მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია უფლებამოსილია განახორციელოს მხოლოდ შემდეგი საქმიანობა:

- ა) იურიდიული და ფიზიკური პირებისათვის მიკროსესხების, მათ შორის, სამომხმარებლო, სალომზარდო, იპოთეკური, არაუზრუნველყოფილი, ჯგუფური და სხვა სესხების (კრედიტების) გაცემა; ამ მიზნით საკრედიტო საგადახდო ბარათის გამოშვება;
- ბ) ინვესტირება სახელმწიფო და საჯარო ფასიან ქაღალდებში;
- გ) ფულადი გზავნილების განხორციელება;
- დ) სადაზღვევო აგენტის ფუნქციის შესრულება;
- ე) მიკროდაკრედიტებასთან დაკავშირებული საკონსულტაციო მომსახურების გაწევა;
- ვ) სესხების (კრედიტების) მიღება რეზიდენტი და არარეზიდენტი იურიდიული და ფიზიკური პირებისაგან;
- ვ1) „საგადახდო სისტემისა და საგადახდო მომსახურების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის „38“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული აგენტის ფუნქციის შესრულება;
- ვ2) ამ პუნქტის „ა“-„ვ1“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული საქმიანობის განსახორციელებლად ქონების იჯარით გაცემა;
- ზ) იურიდიული პირების საწესდებო კაპიტალის წილების ფლობა, რომელთა ჯამური ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს ამ მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის საწესდებო კაპიტალის 15%-ს;
- თ) საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული სხვა ფინანსური მომსახურებები და ოპერაციები: მიკროლიზინგი, ფაქტორინგი, ვალუტის გადაცვლა, თამასუქების, ობლიგაციების გამოშვება, რეალიზაცია, გამოსყიდვა და ამ ფინანსურ მომსახურებებთან დაკავშირებული სხვა ოპერაციები.